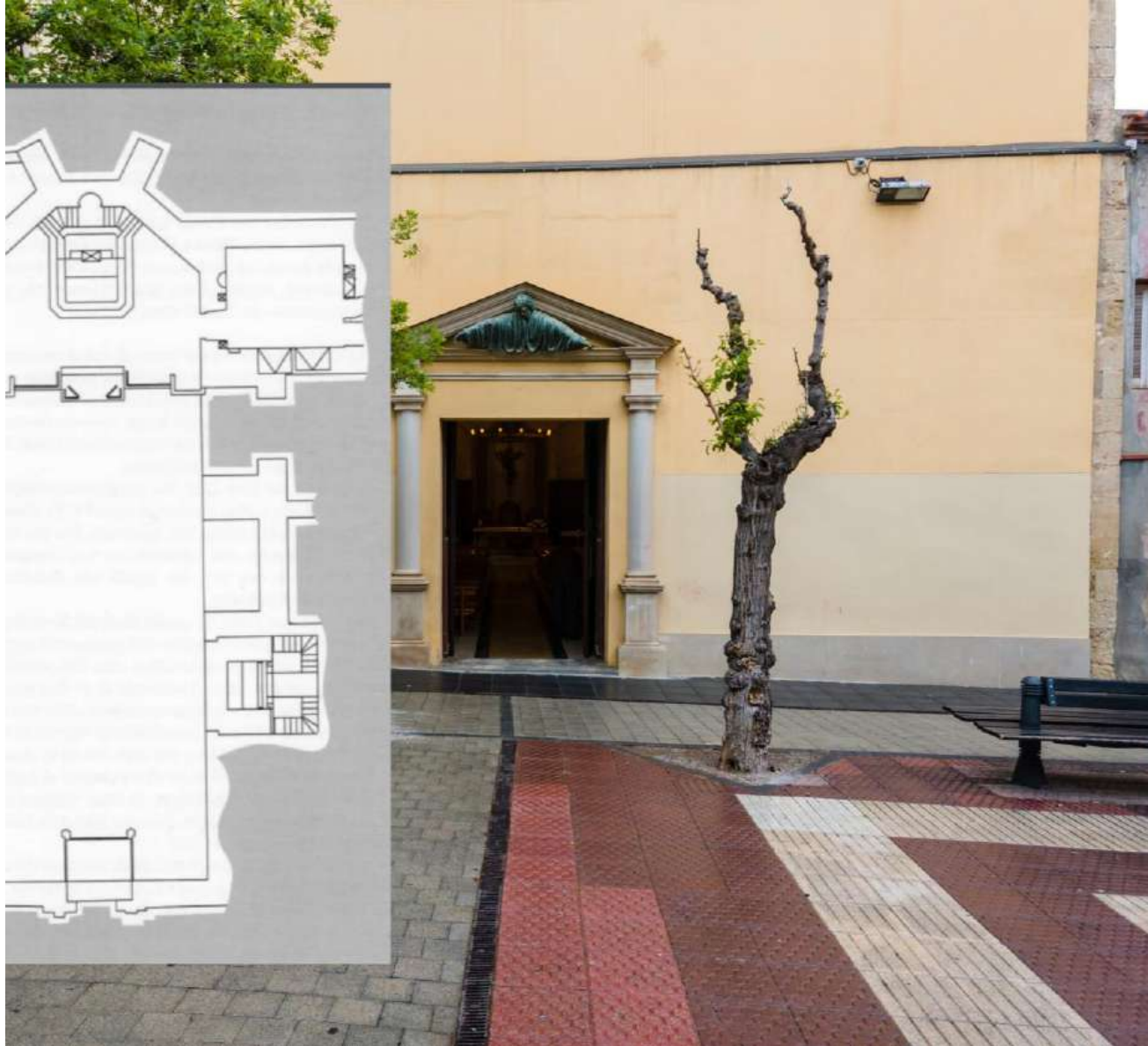

L'Església
Parroquial de
Sant Vicenç de
Castellbisbal

*Visita guiada des de l'entrada
fins al presbiteri*

L'Església Parroquial de Sant Vicenç de Castellbisbal

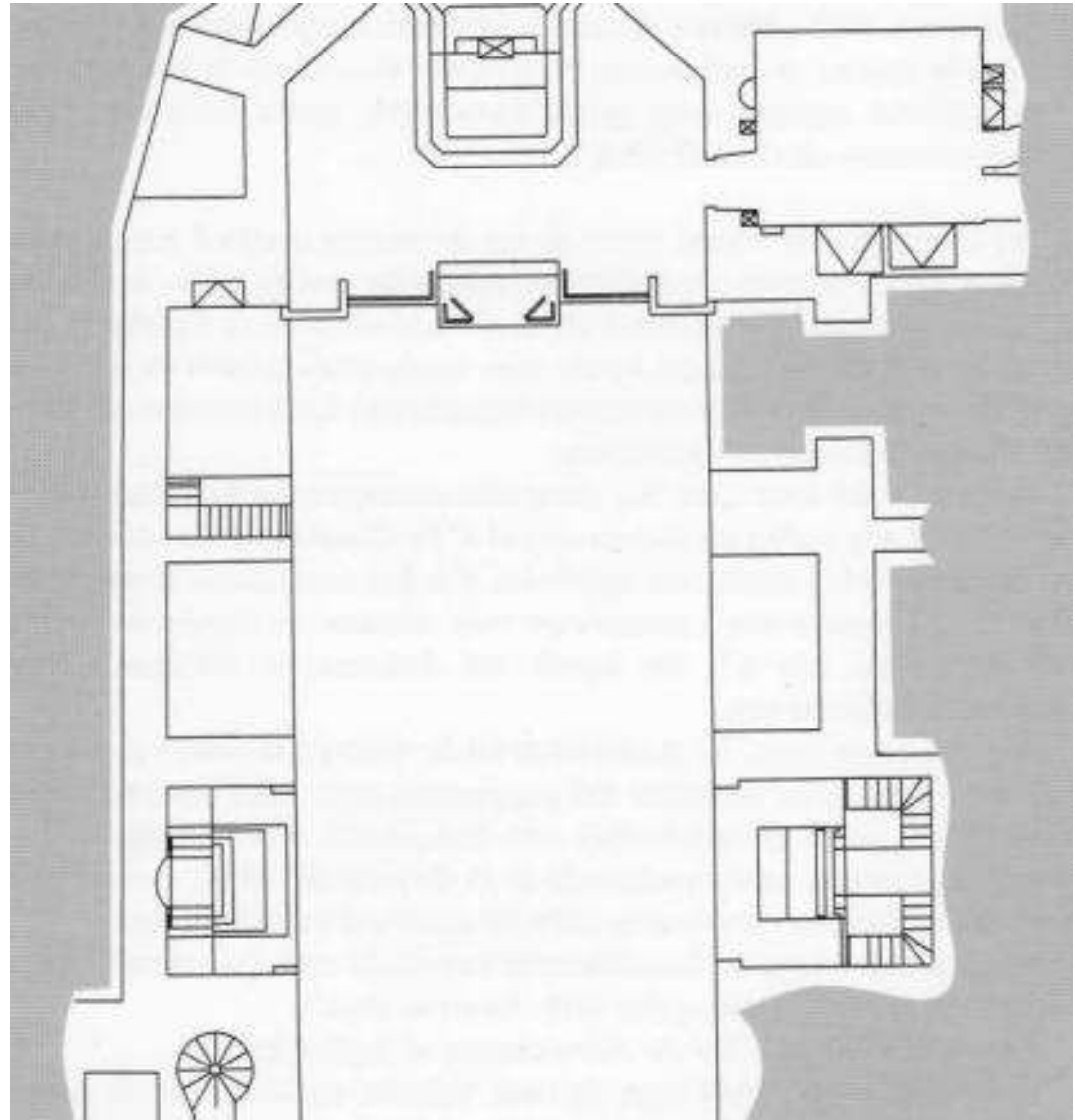
Visita guiada des de l'entrada fins al presbiteri.

Benvinguts a la Parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.

- En aquest recorregut descobrirem els principals espais de l'església, la seva història, els altars, les imatges, els vitralls i molts detalls que sovint passen desapercebuts.
- Fotografies: Pere Pastallé Pastallé

- Començarem per l'entrada principal i anirem avançant pel costat esquerre de la nau fins arribar al presbiteri. Després continuarem pel costat dret fins tornar a la porta principal.

L'entrada

La clau de volta de Sant Jordi

Just sota el cor de l'església, a la intersecció dels nervis de la volta gòtica, hi trobem una magnífica **clau de volta** esculpida en pedra.

La representació correspon a **Sant Jordi**, patró de Catalunya, en l'instant en què venç el drac. El sant apareix dret, amb nimbe, escut i llança, mentre travessa el drac, símbol tradicional de la victòria del bé sobre el mal.

La clau de volta no és només una peça ornamental. Arquitectònicament és l'element que uneix tots els nervis de la volta i distribueix les càrregues cap als pilars, convertint-se en una peça essencial per a l'estabilitat de l'edifici.

En l'arquitectura gòtica era habitual decorar aquestes claus amb escenes religioses o figures de sants, unint així la funció constructiva amb el simbolisme espiritual.

Per observar

El relleu escultòric de Sant Jordi.

El drac als seus peus.

L'escut amb la creu.

Els nervis de la volta que convergeixen en aquesta peça central.

Sabies que...?

La llegenda de Sant Jordi simbolitza la lluita entre el bé i el mal. A Catalunya, Sant Jordi és molt més que un sant: és un dels principals símbols de la identitat, la cultura i les tradicions del país. La seva presència en aquesta clau de volta reflecteix també l'arrelament de la devoció popular catalana a la parròquia de Sant Vicenç.

Un detall que sovint passa desapercebut
La clau de volta no és només un element decoratiu: és la peça que uneix tots els nervis de la volta i distribueix el pes de la coberta cap als pilars.

L'accés al campanar i al cor

Només entrar a l'església, a la banda esquerra, trobem una porta de pedra que dona accés a una de les parts més antigues de l'edifici. El portal, construït amb grans carreus de pedra ben escairats, conserva l'aspecte robust propi de l'arquitectura medieval.

Aquest espai comunica amb dues zones molt importants de la parròquia:

el **campanar**, des d'on les campanes han marcat durant segles la vida religiosa i civil de Castellbisbal;

el **cor**, situat als peus de la nau, destinat tradicionalment als cantaires, a l'organista i als músics que acompanyaven les celebracions litúrgiques.

La senzillesa dels murs i la solidesa dels materials ens recorden l'antiguitat de l'edifici i les nombroses transformacions que ha experimentat al llarg dels segles.

Curiositat

Aquest tipus de portes de pedra eren pensades per suportar un ús intens durant segles i encara avui conserven bona part dels seus elements originals.

Fixeu-vos en els grans carreus de pedra del portal. La precisió amb què van ser tallats i encaixats és una mostra de la qualitat dels mestres picapedrers que van construir aquesta part del temple

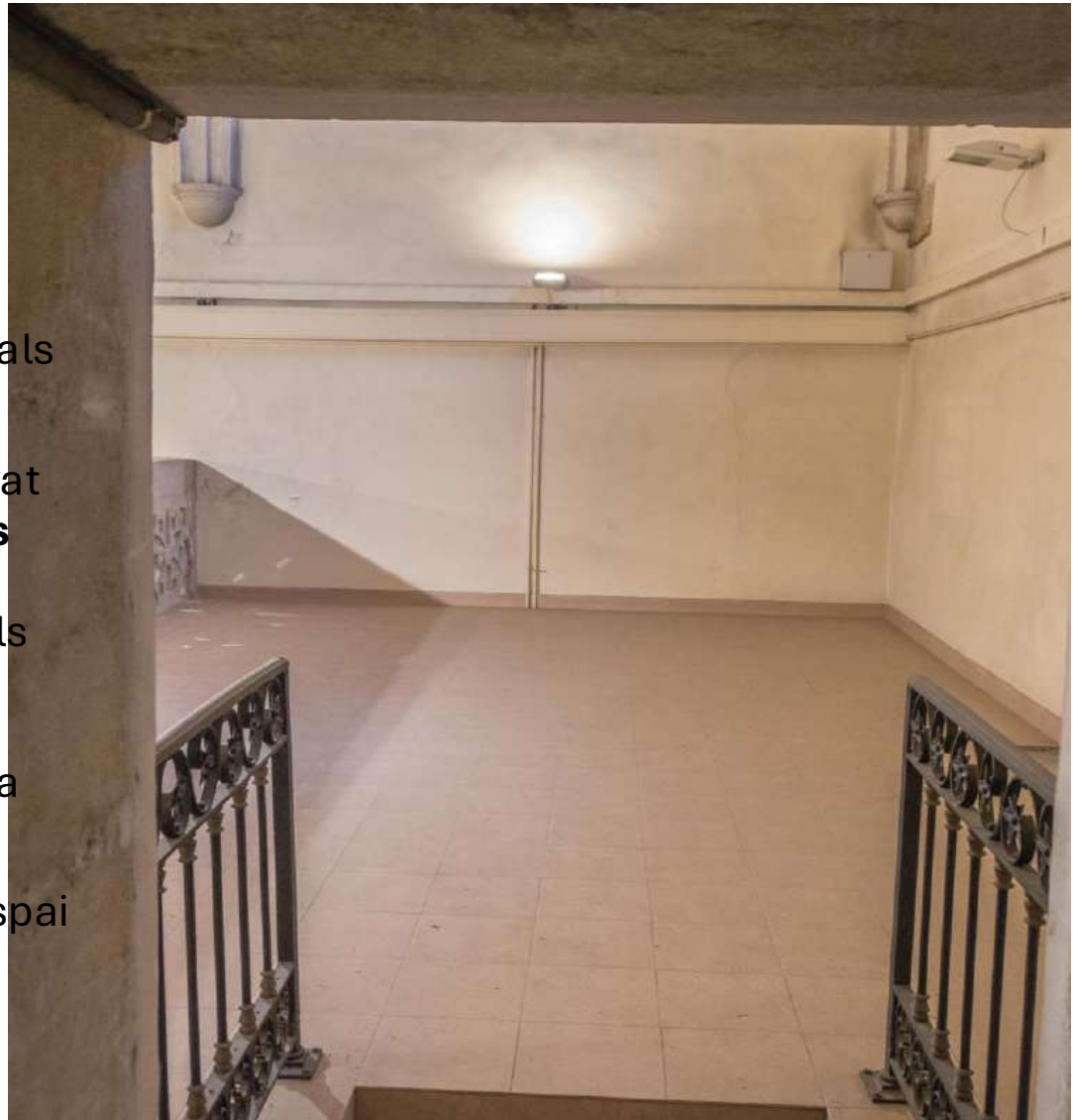
El cor de l'església

Després de pujar l'escala de pedra s'accedeix al **cor**, un espai elevat situat als peus de la nau principal.

Tradicionalment, el cor era el lloc reservat als **cantaires, a l'organista i als músics** que acompanyaven les celebracions litúrgiques. Des d'aquí s'interpretaven els cants de la missa, les celebracions solemnes i altres actes religiosos, aprofitant la bona acústica que ofereix la nau de l'església.

A la parròquia de Sant Vicenç, aquest espai ha estat durant molts anys un punt de trobada de cors parroquials, escolans i organistes, mantenint viva una llarga tradició musical al servei de la litúrgia.

L'accés restringit al cor també permet contemplar l'església des d'una perspectiva privilegiada, diferent de la que tenen els fidels des de la nau

El cor: una mirada privilegiada sobre la nau

Des del cor es pot admirar tota la grandiositat de l'arquitectura gòtica. Les voltes de creueria, amb els seus nervis de pedra, distribueixen el pes de la coberta fins als pilars, proporcionant estabilitat i elegància al conjunt. La llum que entra pels finestrals ressalta la senzillesa i l'harmonia pròpies del gòtic català.

Observeu

Les voltes de creueria.

Els arcs apuntats.

La perfecta simetria de la nau.

La barana de pedra del cor

La barana del cor és una de les peces més elegants de l'interior de l'església. Està construïda íntegrament en pedra i combin a la solidesa estructural amb una rica decoració calada.

Els plafons presenten **motius geomètrics diferents**, treballats amb gran precisió pels mestres picapedrers. Aquest tipus d'ornamentació permet alleugerir visualment el conjunt, alhora que aporta lluminositat i un notable valor artístic.

A més de protegir l'espai del cor, aquesta barana constitueix un magnífic exemple de l'ofici dels artesans que van intervenir en la construcció i reforma del temple.

Fixeu-vos-hi...

Els diferents dibuixos de cada plafó.

El treball artesanal de la pedra.

Els pilastres que separen cada plafó.

L'harmonia entre funcionalitat i bellesa.

La barana del cor – Plafó 1

Aquest primer plafó presenta un elegant motiu geomètric de pedra calada, format per vuit braços disposats radialment al voltant d'un cercle central. La composició transmet una gran sensació de simetria i equilibri, qualitats molt apreciades en la decoració arquitectònica del gòtic.

Els espais oberts permeten el pas de la llum i alleugereixen visualment una estructura construïda íntegrament en pedra.

Un detall que sovint passa desapercebut

Fixeu-vos en el **botó central**, del qual parteixen tots els braços de la composició. Aquest punt actua com a eix visual del dibuix i reforça la sensació d'ordre i harmonia.

La barana del cor

– Plafó 2

Aquest segon plafó presenta una composició geomètrica basada en una **roseta de vuit braços** que s'expandeix des del centre cap als extrems. Els motius allargats, amb formes que recorden fulles o pètals estilitzats, creen una sensació de moviment i equilibri.

La pedra ha estat treballada amb gran precisió per formar un entramat de buits i plens que combina solidesa estructural amb una notable elegància decorativa. Aquesta alternança de llum i ombra aporta profunditat i posa en relleu la qualitat del treball artesanal.

Un detall que sovint passa desapercebut

Observeu que els **vuit braços de la roseta no són idèntics als del plafó anterior**. Els mestres picapedrers van crear un dibuix exclusiu per a cada plafó, evitant la repetició i enriquint el conjunt de la barana.

La barana del cor – Plafó 3

Aquest tercer plafó destaca per una composició geomètrica molt equilibrada, formada per **quatre grans pètals o fulles allargades** que convergeixen al centre. Entre aquests elements principals apareixen formes més petites que completen el dibuix i reforcen la simetria del conjunt.

El treball de pedra calada demostra l'extraordinària habilitat dels mestres picapedrers, que van saber combinar solidesa estructural amb una gran delicadesa ornamental.

La senzillesa aparent del disseny amaga una composició molt estudiada, en què cada línia contribueix a crear una sensació d'harmonia i lleugeresa.

🔍 **Un detall que sovint passa desapercebut**

Aquest plafó està construït a partir de **quatre eixos principals** que formen una creu perfectament simètrica. La combinació d'aquest esquema geomètric amb formes vegetals estilitzades crea un dels dissenys més elegants de tota la barana.

La barana del cor – Plafó 4

Aquest plafó presenta una composició basada en **cercles entrelaçats**, que formen una trama geomètrica de gran harmonia. A diferència dels plafons anteriors, el protagonisme no recau en una única roseta central, sinó en la repetició d'elements que creen un dibuix continu i equilibrat.

Les formes corbes s'entrellacen amb naturalitat, generant una sensació de moviment i d'unitat. El treball de pedra calada demostra, una vegada més, la destresa dels mestres picapedrers, que van convertir una simple barana en una autèntica obra d'art.

Aquest tipus de decoració aporta lleugeresa visual al conjunt i permet que la llum travessi la pedra, creant un delicat joc d'ombres.

Un detall que sovint passa desapercebut

Observeu que aquest és **l'únic plafó de la barana** que abandona el disseny radial dels anteriors i adopta una composició basada en formes circulars entrelaçades, fet que aporta varietat i enriqueix el conjunt ornamental.

La barana del cor – Plafó 5

Aquest plafó recupera una composició radial centrada en una **roseta de vuit braços**, però amb un disseny més estilitzat i allargat que els plafons anteriors. Les formes s'obren cap als quatre angles, creant una sensació d'expansió i dinamisme.

Els espais calats permeten el pas de la llum i contribueixen a donar lleugeresa a una estructura construïda íntegrament en pedra. El conjunt reflecteix el domini tècnic dels mestres picapedrers, que van saber combinar resistència i bellesa ornamental.

Tot i mantenir una mateixa inspiració geomètrica, aquest plafó presenta una personalitat pròpia que enriqueix el conjunt de la barana.

Un detall que sovint passa desapercebut

Encara que recordi altres plafons de la barana, **aquest dibuix no és una còpia**. Observeu com els braços de la roseta són més llargs i es projecten cap als angles, creant un efecte visual més dinàmic.

La barana del cor – Plafó 6

Aquest plafó presenta una composició radial formada per **vuit motius en forma de fulla o llàgrima**, disposats al voltant d'un petit nucli central. La distribució uniforme dels elements crea una sensació d'ordre i serenitat que encaixa perfectament amb el caràcter sobri de l'arquitectura del temple.

Els espais calats permeten que la llum travessi la pedra, generant un delicat joc de clarobscur que varia segons la il·luminació de l'església.

La simplicitat del dibuix no resta riquesa artística al conjunt; al contrari, posa de manifest l'habilitat dels picapedrers per obtenir una composició elegant a partir de formes geomètriques senzilles.

Un detall que sovint passa desapercebut

Observeu que les **vuit formes en relleu són pràcticament idèntiques** i estan distribuïdes amb una precisió extraordinària al voltant del centre. Aquesta regularitat és fruit d'un treball artesanal molt acurat.

La barana del cor – Plafó 7

Aquest darrer plafó es distingeix per una decoració basada en un **entramat de rombes entrelaçats**, que crea un efecte de xarxa molt elegant. A diferència dels plafons anteriors, on predominaven les composicions radials, aquí el protagonisme recau en la repetició ordenada de línies diagonals que formen una malla geomètrica.

El dibuix transmet una sensació de profunditat i moviment, demostrant la creativitat dels mestres picapedrers i la seva voluntat d'evitar la repetició d'un mateix model decoratiu.

Aquest plafó completa el conjunt de la barana amb una composició diferent, però perfectament integrada en l'harmonia de l'obra.

Un detall que sovint passa desapercebut

Aquest és l'**únic** plafó de la barana que presenta una **xarxa de rombes entrelaçats**. Amb aquest disseny, els artesans van culminar la sèrie de set plafons, demostrant una gran varietat creativa sense perdre la unitat del conjunt.

La barana del cor: una obra única

La barana del cor està formada per **set plafons de pedra calada**, cadascun amb un disseny propi. Lluny de repetir un únic model, els mestres picapedrers van crear una successió de composicions diferents que combinen formes radials, motius vegetals estilitzats i trames geomètriques. La varietat dels dibuixos enriqueix el conjunt i converteix aquesta barana en una de les peces ornamentals més singulars de l'església parroquial de Sant Vicenç.

 Un detall que sovint passa desapercebut

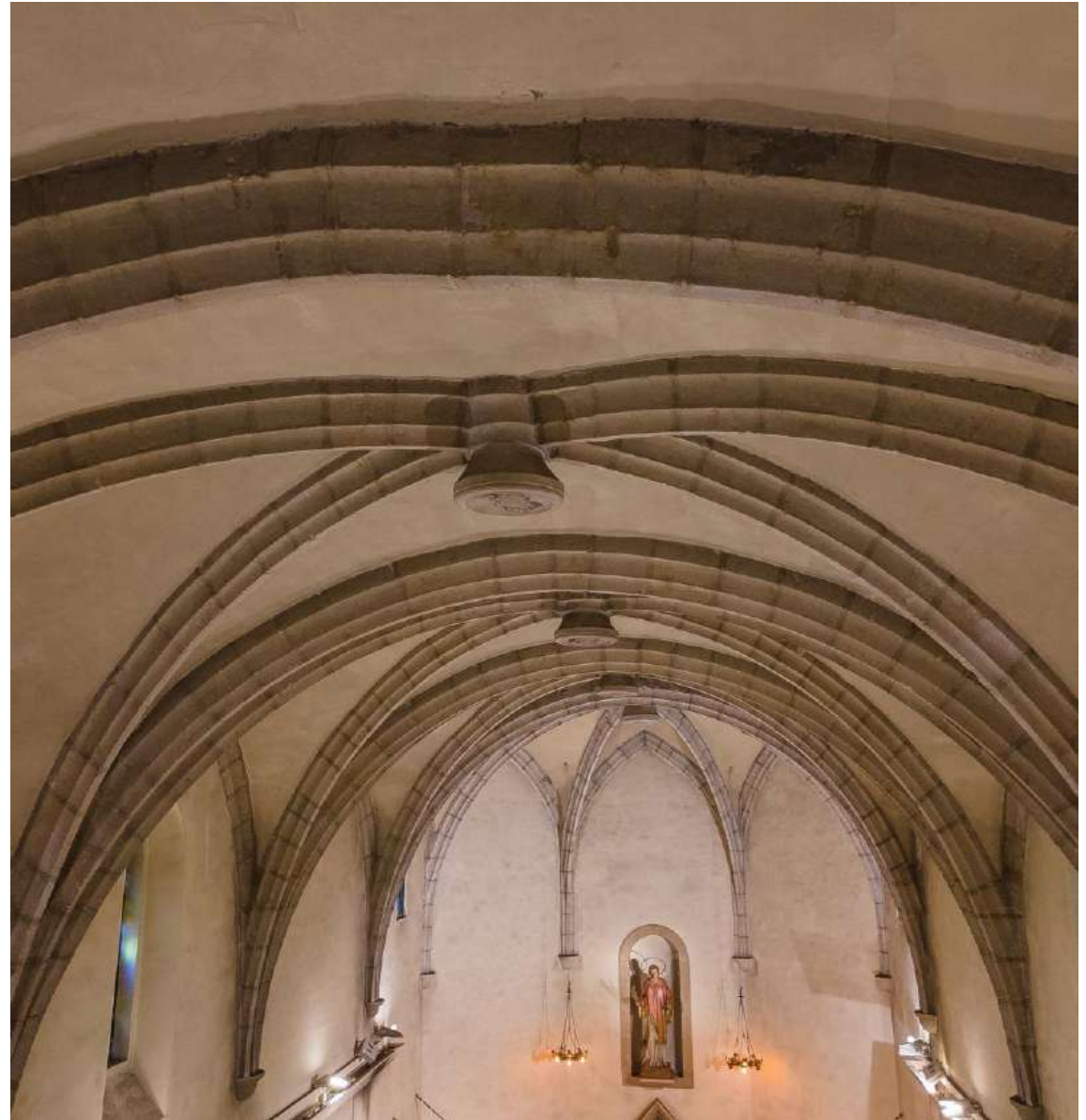
Cap dels set plafons és idèntic. Aquesta diversitat ornamental és una mostra de la creativitat i del domini tècnic dels artesans que van treballar la pedra, aconseguint una obra harmoniosa en què cada peça aporta la seva pròpia personalitat al conjunt.

La nau vista des del cor

- Des del cor s'aprecia la concepció arquitectònica de l'església en tota la seva amplitud. Les voltes de creueria, els arcs apuntats i la successió de pilars creen una composició equilibrada pròpia del gòtic català. Aquesta perspectiva permet entendre l'estructura del temple tal com la van concebre els seus constructors.

Un detall que sovint passa desapercebut

Des d'aquest punt és fàcil observar com totes les línies de les voltes convergeixen cap al presbiteri, dirigint la mirada cap a l'espai més sagrat de l'església.

Una perspectiva privilegiada del presbiteri

Des del cor es contempla el presbiteri amb una visió excepcional. L'altar, l'ambó, la seu presidencial i la imatge de sant Vicenç formen el centre litúrgic de la parròquia, visible des de qualsevol punt de la nau.

Un detall que sovint passa desapercbut

Observeu com l'arquitectura emmarca el presbiteri i reforça visualment la seva importància dins del temple.

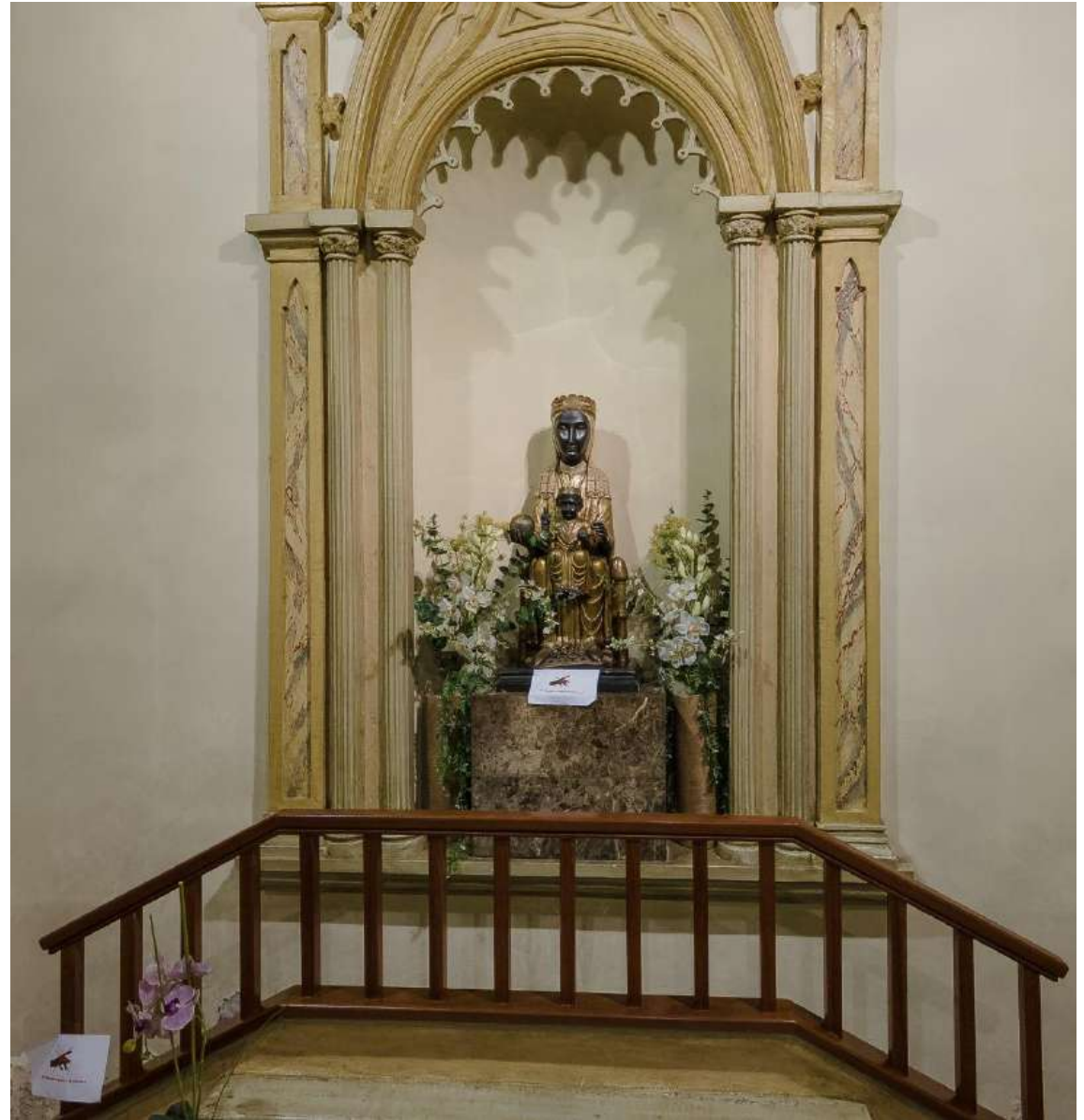
Els altars laterals

- Baixem del cor i iniciem ara el recorregut pels altars de la nau, començant pel costat esquerre, tal com ho faria qualsevol visitant en entrar a l'església

Altar de la Mare de Déu de Montserrat

- Fou beneït i inaugurat el **20 d'agost de 1944**; l'altar fou construït pel **paleta Elies Aris**, inspirant-se en motius gòtics de l'església; la policromia la realitzà **Josep Sallés Espí**, de Molins de Rei; la imatge és una còpia gairebé exacta de la del monestir de Montserrat, obra de l'escultor **Parera**, successor de la casa Vídua Reixach; la imatge costà **2.000 pessetes**, sufragades amb donatius particulars; l'altar i les pintures es van pagar amb els beneficis d'una **tómbola parroquial**.

Aquest altar és un testimoni de l'estima que els veïns de Castellbisbal professaven a la Mare de Déu de Montserrat. En uns anys molt difícils, van reunir donatius particulars i van organitzar una tómbola per reconstruir-lo. És una mostra de com la fe i l'esforç compartit van contribuir a refer la parròquia després de la guerra.

La Mare de Déu de Montserrat

La patrona de Catalunya

La imatge representa la Mare de Déu de Montserrat, coneguda popularment com la *Moreneta*, patrona de Catalunya des de l'any 1881.

Asseguda en un tron, sosté el Nen Jesús a la falda. Amb la mà dreta mostra una esfera, símbol de la creació i del domini de Déu sobre el món, mentre que el Nen Jesús benedicteix els fidels i també sosté una esfera.

La talla que es conserva a la parròquia és una reproducció molt fidel de la venerada imatge del monestir de Montserrat, mantenint la mateixa iconografia i els seus principals trets artístics.

UN DETALL QUE SOVINT PASSA DESAPERCEBUT

El color fosc del rostre i de les mans ha donat origen al nom popular de "la Moreneta", una de les imatges marianes més estimades i venerades pels catalans.

Fonts: Arxiu de la Parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.
Apunts de varies coses de la parròquia,
Mn. Joan Cot Rovira (1946-1947).

La Mare de Déu de Montserrat en la vida parroquial

La devoció a la Mare de Déu de Montserrat ha estat sempre molt present a la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.

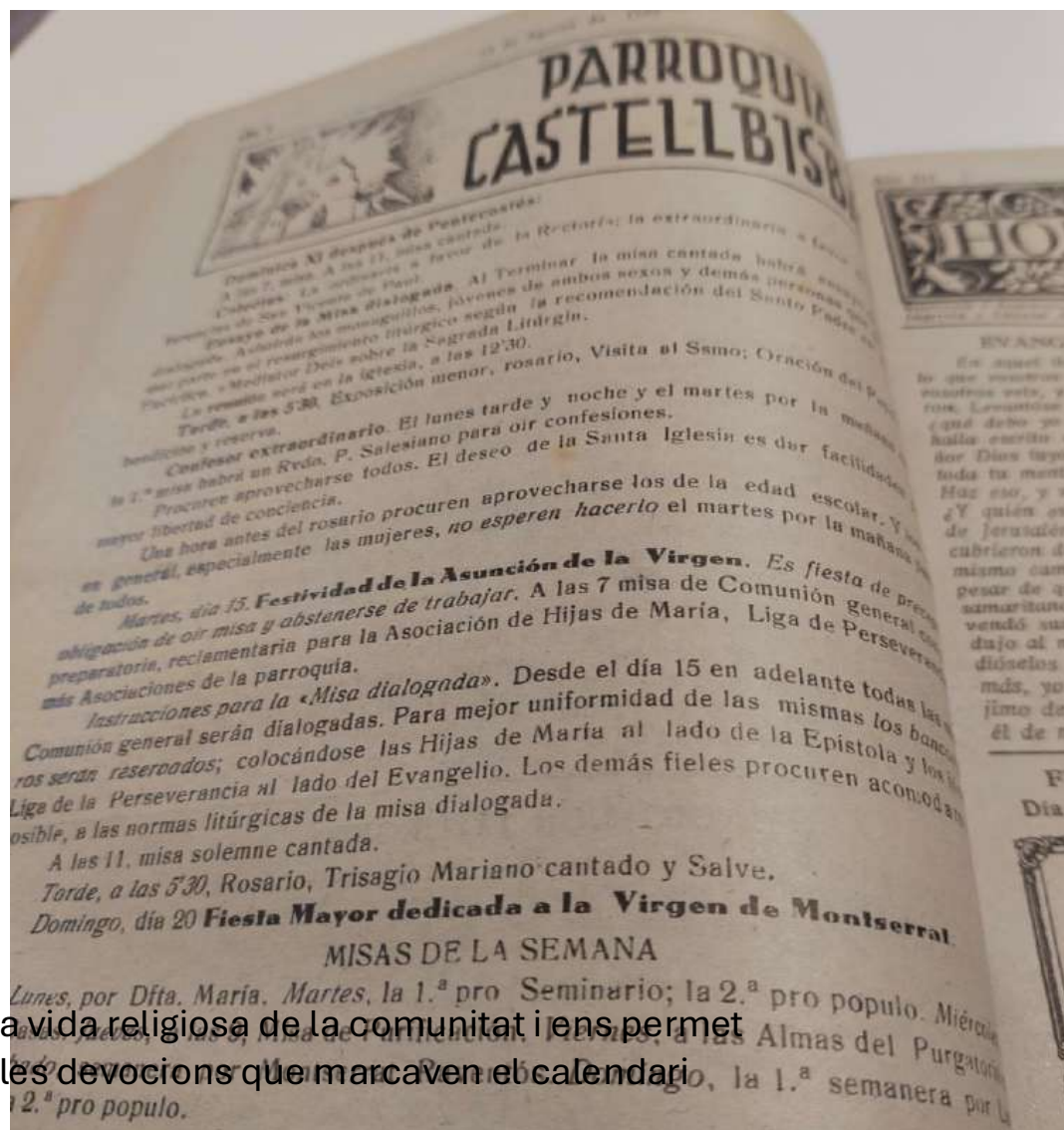
Una mostra d'aquesta devoció és la **Fulla Parroquial de 1950**, on es pot llegir l'anunci:

«Fiesta Mayor dedicada a la Virgen de Montserrat.»

Aquest document testimonia la importància que tenia la Mare de Déu de Montserrat en la vida religiosa de la parròquia a mitjan segle XX.

Un document de l'època

La Fulla Parroquial és un valuós testimoni de la vida religiosa de la comunitat i ens permet conèixer les celebracions, els actes litúrgics i les devocions que marcaven el calendari parroquial.

El patrimoni salvat

Aquest espai conserva algunes de les peces més valuoses de la història artística de la parròquia. Són els testimonis que han arribat fins als nostres dies del gran retaule barroc de Sant Vicenç, una obra excepcional que va presidir l'altar major durant més de tres-cents anys.

L'estiu de **1936**, en els primers dies de la Guerra Civil, el retaule fou desmuntat i destruït. Malgrat tot, diverses peces es van poder salvar gràcies a persones que les van recuperar i conservar. Avui formen aquest conjunt patrimonial, que ens permet recordar una part important de la història de l'església.

Entre els elements conservats hi trobem un relleu del retaule, quatre peces del basament original i diverses imatges que continuen presidint aquest espai de pregària.

Un detall que sovint passa desapercebut

Les peces que veiem reunides en aquest espai **no formaven originàriament un mateix altar**. Procedeixen de diferents moments de la història de la parròquia i han estat agrupades per preservar la memòria del patrimoni que es va poder salvar després de la destrucció del retaule major.

Sant Esteve

Un testimoni del patrimoni recuperat

La imatge de **Sant Esteve** és una de les escultures que es van poder salvar de la destrucció del patrimoni parroquial durant els fets de **1936**. La seva conservació permet mantenir viu un fragment de la història artística de la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.

Sant Esteve és venerat com el **primer màrtir del cristianisme**. Segons els Fets dels Apòstols, fou condemnat a morir lapidat per la seva fidelitat a la fe cristiana. La seva festivitat se celebra el **26 de desembre**, l'endemà de Nadal.

Una curiositat

La iconografia és molt encertada: **molta gent només veu un llibre**, però l'escultor hi va col·locar **les pedres damunt de l'Evangelí**. Amb un sol gest resumeix tota la vida de Sant Esteve: la predicació de la Paraula i el martiri que va patir per defensar-la. És un detall que gairebé sempre passa desapercebut i que agradarà molt destacar durant la visita.

El Sant Crist

Una imatge procedent del monestir de Montserrat

La imatge del Sant Crist que avui es conserva a la parròquia té una història singular. Abans de la Guerra Civil es trobava a la **sagristia del monestir de Montserrat**. Posteriorment fou donada a la parròquia de **Martorell**, i Castellbisbal la va adquirir gràcies a una almoïna de **500 pessetes**.

Mn. Joan Cot descriu aquesta talla amb unes paraules senzilles però plenes d'afecte:

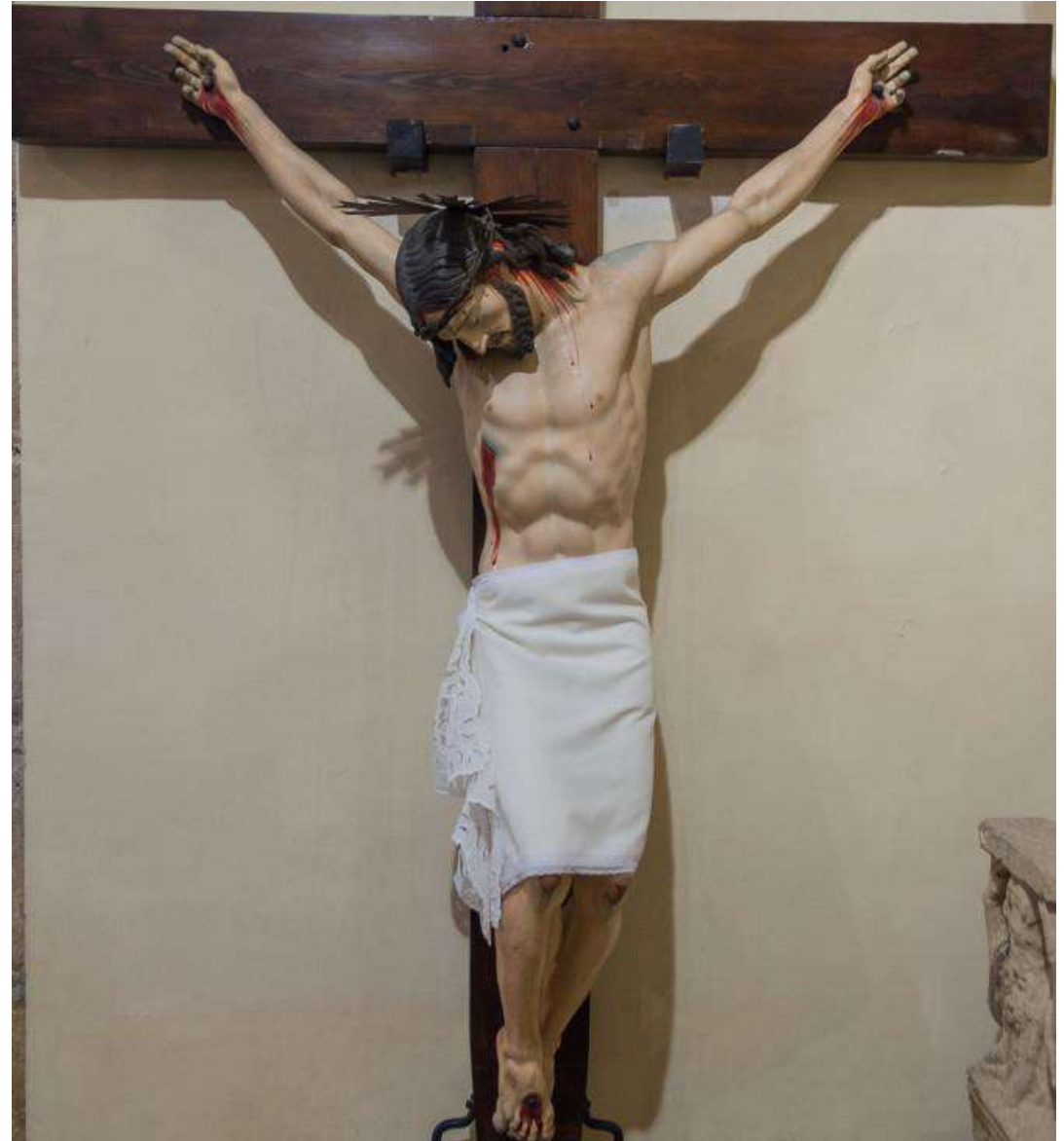
«És una talla expressiva i que estimem molt.»

La imatge presideix aquest espai com a record del sacrifici de Crist i continua essent un lloc de pregària i recolliment per als fidels.

Un detall que sovint passa desapercebut

L'antic Sant Crist de la parròquia va desaparèixer durant la Guerra Civil. Mn. Joan Cot escriu que els fidels el recordaven com una imatge extraordinària, tant per la seva expressió com per la devoció que inspirava. El Sant Crist actual va substituir aquella estimada imatge i ha continuat essent objecte de veneració fins als nostres dies.

La Immaculada salvada de la destrucció

Una imatge salvada de la destrucció

La imatge de la **Immaculada Concepció** és una de les poques escultures que es van poder recuperar de l'antiga parròquia després dels fets de **1936**. La seva conservació la converteix en un valuós testimoni del patrimoni històric i artístic de Sant Vicenç de Castellbisbal.

Després de la Guerra Civil, la imatge fou restaurada i incorporada de nou al temple, on continua presidint aquest espai com a símbol de la devoció mariana de la parròquia. La seva presència ens recorda que, malgrat la destrucció del retaule major i d'altres obres d'art, una part del patrimoni es va poder salvar gràcies a l'esforç i la sensibilitat de diverses persones.

Un detall artístic

Observeu la serenitat del seu rostre, les mans unides en actitud de pregària i l'elegància dels plecs dels vestits.

Als seus peus descansa la **lluna creixent**, un dels atributs tradicionals de la Immaculada Concepció.

Sant Llorenç

Una imatge recuperada del patrimoni parroquial

La imatge de **Sant Llorenç** és una de les escultures que es van poder salvar de la destrucció del patrimoni de la parròquia durant els fets de **1936**. La seva conservació ens permet mantenir viu un fragment de la història artística i religiosa de Sant Vicenç de Castellbisbal.

Sant Llorenç fou un dels set diaques de l'Església de Roma i va morir màrtir l'any **258**, durant la persecució de l'emperador Valerià. La seva festivitat se celebra el **10 d'agost**.

Fixeu-vos-hi...

Sant Llorenç apareix vestit amb la **dalmàtica**, pròpia dels diaques. A la mà esquerra sosté la **palma del martiri**, mentre que a la dreta porta la **graella**, l'instrument amb què, segons la tradició, va ser martiritzat.

La graella és el seu atribut més característic i permet identificar-lo immediatament en la iconografia cristiana.

Jesús camí del Calvari

Aquest relleu és una de les poques peces conservades del **retaule major barroc** que presidí la parròquia de Sant Vicenç durant més de tres segles. Formava part de la **predel·la** (la part inferior del retaule) i representa **Jesús portant la creu cap al Calvari**, envoltat dels soldats que l'acompanyen en el camí de la Passió.

Després de la destrucció del retaule l'any **1936**, aquest fragment es va poder recuperar i avui constitueix un valuós testimoni del patrimoni artístic que ha arribat fins als nostres dies.

Jesús camí del Calvari

- 🔍 Fixeu-vos-hi...
- Observeu com **Jesús és l'únic personatge representat agenollat**, accentuant el pes de la creu i el sofriment del camí cap al Calvari. Al seu voltant, els soldats mantenen una actitud decidida, reforçant el contrast entre la violència de l'escena i la serenitat amb què Jesús afronta la Passió

major

Aquesta peça formava part del **basament de l'antic retaule barroc** de Sant Vicenç. És un dels pocs fragments originals que es van salvar de la destrucció de **1936** i que avui ens permeten recordar la magnificència del retaule.

Un detall artístic

El petit àngel, esculpit en relleu, destaca per la delicadesa del rostre i dels plecs de la túnica.

Fixeu-vos-hi...

Els braços aixecats semblen sostenir simbòlicament el gran retaule que tenia damunt seu.

- Segon basament del retaule major

Aquest fragment és una altra de les peces originals que formaven el **basament de l'antic retaule major**. Conservat després de 1936, ens permet conèixer els elements decoratius que sostenien aquella gran obra barroca.

🎨 Un detall artístic

L'àngel presenta una expressió més viva i un modelat molt acurat, especialment en els cabells i el drapejat de la túnica.

🔍 Fixeu-vos-hi...

Cada un dels quatre àngels és diferent. Aquesta varietat demostra la qualitat artística dels escultors, que van donar personalitat pròpia a cada peça.

Terçer basament del retaule major

- Aquest tercer suport formava part del **basament de l'antic retaule major**. Juntament amb els altres tres, és un dels pocs elements originals que es conserven després de la destrucció del retaule l'any 1936.

- 🎨 **Un detall artístic**

- El cap d'àngel presenta uns trets més robustos i una expressió serena, esculpits amb un modelat senzill però molt expressiu.

- 🔍 **Fixeu-vos-hi...**

- Malgrat els desperfectes ocasionats pel pas del temps, encara es poden apreciar la qualitat de l'escultura i la força expressiva del rostre.

Quart basament del retaule major

Aquest és el quart i darrer fragment conservat del **basament de l'antic retaule major**. Com la resta de peces, va sobreviure a la destrucció del retaule l'any 1936 i avui forma part del patrimoni històric de la parròquia.

🎨 Un detall artístic

El cap d'àngel destaca pel moviment dels cabells i per la inclinació del rostre, que li confereixen una gran sensació de dinamisme.

🔍 Fixeu-vos-hi...

Aquest àngel mira lleugerament cap a un costat, a diferència dels altres. És un bon exemple de com els escultors van evitar repetir un mateix model, donant personalitat pròpia a cadascuna de les quatre peces.

Els quatre àngels del retaule major

- Aquests quatre basaments són els únics suports originals conservats del gran **retaule barroc de Sant Vicenç**. Durant més de tres segles van sostenir una part de l'estructura que presidia l'altar major.
- Malgrat haver format part d'un mateix conjunt, **cada àngel presenta trets propis**, mostra de la qualitat artística dels escultors que els van realitzar. Recuperats després de la destrucció de 1936, avui són un valuós testimoni del patrimoni històric de la parròquia.
- 📍 **Fixeu-vos-hi...**
- Cap dels quatre rostres és igual. Expressions, pentinats i gestos diferents donen personalitat a cada figura, convertint aquests petits detalls en autèntiques obres d'art.

La Verge Maria

- **Una de les peces conservades al Museu de Terrassa**
- Aquesta imatge formava part del **Calvari** que coronava l'antic retaule major de Sant Vicenç. Representa la Mare de Déu en actitud de dolor davant la mort de Jesús.
- Va ser una de les imatges salvades de la destrucció de 1936 i actualment es conserva al **Museu de Terrassa**, on forma part del patrimoni procedent de la parròquia de Castellbisbal.
- 🎨 **Un detall aoriginal**, amb els daurats i els vermells que encara conserven bona part de la seva riquesa cromàtica. El gest contingut del rostre transmet el dolor amb una gran sensibilitat.
- 🔍 **Fixeu-vos-hi...**
- La mà dreta oberta i l'altra sostenint el mantell expressen el dolor serè propi de la iconografia tradicional de la Mare de Déu al peu de la Creu.

Sant Joan Evangelista

Un testimoni del Calvari del retaule major

Aquesta imatge formava part del **Calvari** que presidia la part superior de l'antic retaule barroc de Sant Vicenç. Al costat de la Mare de Déu, contemplava la Crucifixió de Jesús.

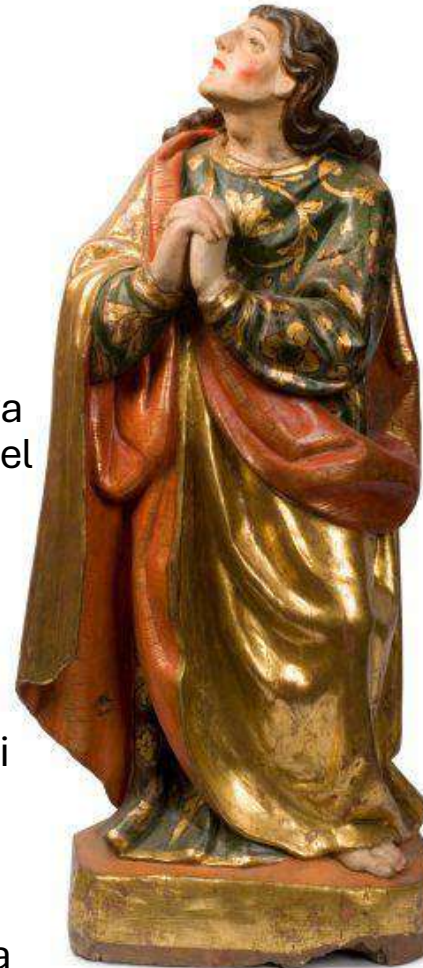
Salvada de la destrucció de **1936**, actualment es conserva al **Museu de Terrassa**, juntament amb altres fragments del retaule.

Un detall artístic

L'escultor representa Sant Joan amb un rostre jove i ple d'expressivitat. La inclinació del cap i les mans entrelaçades transmeten un profund sentiment de dolor i contemplació.

Fixeu-vos-hi...

La mirada dirigida cap amunt ens ajuda a imaginar la seva posició original: Sant Joan contemplava la creu situada al centre del Calvari, completant una de les escenes més emotives del retaule.

Sant Vicenç predicant

El patró de la parròquia

Aquest relleu representa **Sant Vicenç Màrtir** predicant davant dels fidels. Formava part de l'antic retaule barroc de Sant Vicenç i és una de les obres més importants que es van salvar de la destrucció de 1936.

Actualment es conserva al **Museu de Terrassa**, on continua preservant la memòria del retaule desaparegut.

🎨 Un detall artístic

L'escena destaca per la riquesa de la policromia, la qualitat dels daurats i la naturalitat amb què l'escultor representa les expressions i els gestos dels personatges.

🔍 Fixeu-vos-hi...

Sant Vicenç apareix en el moment de predicar l'Evangeli. Les diferents mirades i actituds dels qui l'escolten donen vida a l'escena i mostren l'habilitat narrativa de l'escultor.

El Calvari del retaule major

Aquestes dues escultures formaven part del **Calvari** que coronava l'antic retaule barroc de Sant Vicenç. Situades als peus de la creu, representen el dolor i la fidelitat davant la mort de Crist.

Salvades de la destrucció de **1936**, actualment es conserven al **Museu de Terrassa**, on constitueixen dos dels fragments més valuosos del retaule.

Un detall artístic

Les dues imatges conserven una magnífica policromia, amb daurats i colors originals que remarquen la qualitat de l'escultura barroca.

Fixeu-vos-hi...

Les figures es miren cap al centre, on originàriament hi havia el **Crist crucificat**. Tot i que avui es presenten soles, la seva postura permet imaginar fàcilment la composició completa del Calvari.

El retaule major de Sant Vicenç

Durant més de tres segles, el retaule major va presidir el presbiteri de la parròquia. Per les seves dimensions, la qualitat escultòrica i la rica policromia, fou una de les obres d'art més importants de l'església de Sant Vicenç.

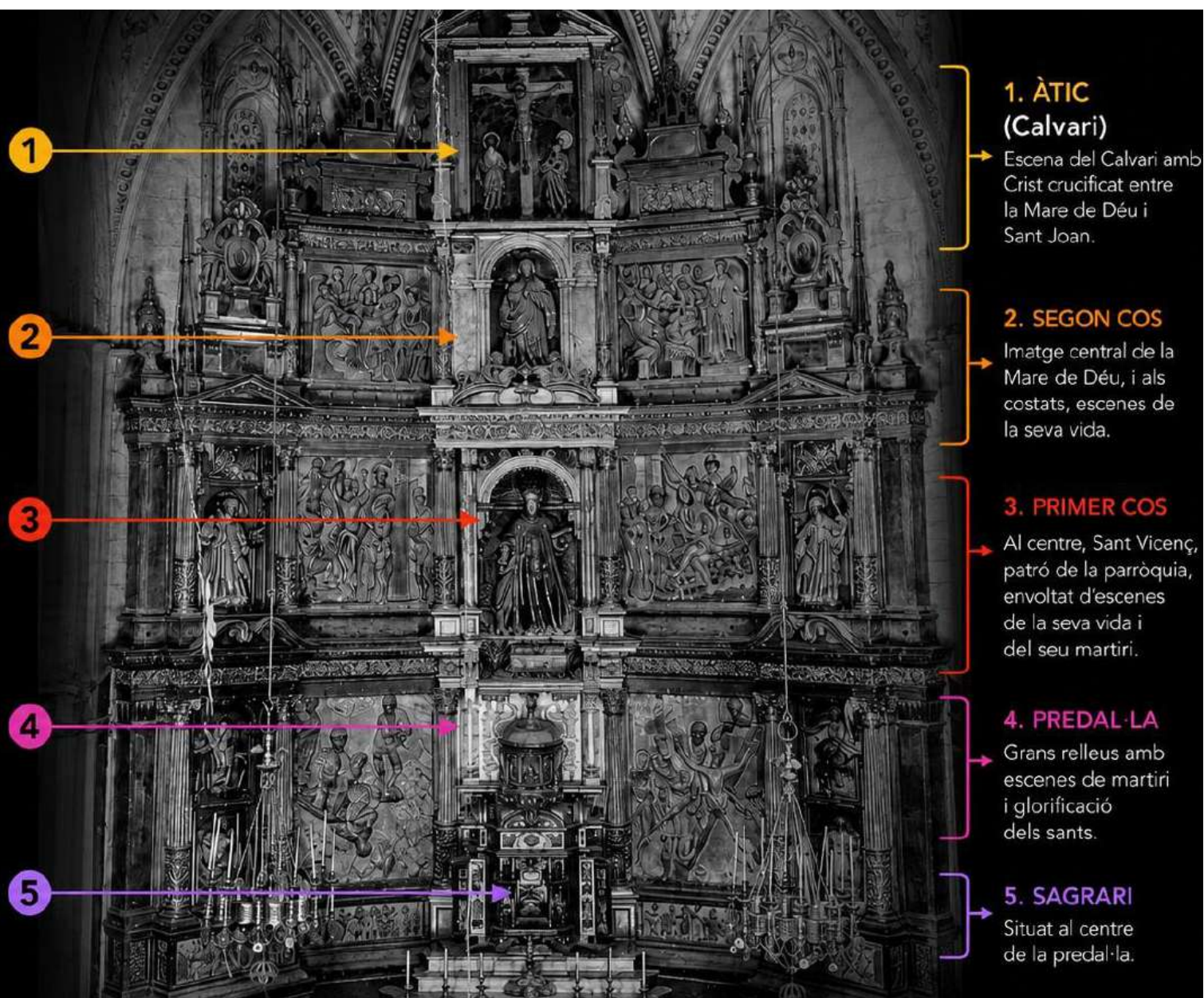

L'estructura del retaule

El retaule s'organitzava en cinc grans nivells.

Al centre hi destacaven les imatges principals, mentre que els relleus laterals narraven episodis de la vida de Crist i dels sants.

- 1 Àtic (Calvari)**
Presideix el conjunt l'escena del Calvari.
- 2 Segon cos**
Imatge central de la Mare de Déu envoltada d'escenes de la seva vida.
- 3 Primer cos**
Al centre, Sant Vicenç, patró de la parròquia, envoltat d'escenes de la seva vida i del seu martiri.
- 4 Predal·la**
Grans relleus amb escenes de martiri i glorificació dels sants.
- 5 Sagrari**
Situat al centre de la predal·la.

1. ÀTIC (Calvari)

Escena del Calvari amb Crist crucificat entre la Mare de Déu i Sant Joan.

2. SEGON COS

Imatge central de la Mare de Déu, i als costats, escenes de la seva vida.

3. PRIMER COS

Al centre, Sant Vicenç, patró de la parròquia, envoltat d'escenes de la seva vida i del seu martiri.

4. PREDAL·LA

Grans relleus amb escenes de martiri i glorificació dels sants.

5. SAGRARI

Situat al centre de la predal·la.

L'àtic del retaule

L'àtic coronava el retaule i representava l'escena del **Calvari**, amb Crist crucificat entre la Mare de Déu i sant Joan Evangelista.

Aquesta composició presidia tot el conjunt i recordava el centre de la fe cristiana: la mort redemptora de Jesucrist.

SABIES QUE...

Les figures originals de la Mare de Déu i de sant Joan Evangelista es van salvar de la destrucció de 1936 i avui es conserven al **Museu de Terrassa**.

El segon cos del retaule

La Mare de Déu

Al centre del segon cos hi havia la imatge de la Mare de Déu, presidint aquest nivell del retaule.

A banda i banda s'hi representaven, en grans relleus policromats, diferents episodis de la seva vida, reforçant el paper central de Maria en la història de la salvació.

SABIES QUE...

La imatge original de la Mare de Déu del Calvari es va salvar de la destrucció de 1936 i actualment es conserva al **Museu de Terrassa**, juntament amb la figura de sant Joan Evangelista.

El primer cos del retaule

Sant Vicenç

Al centre del primer cos hi ha la imatge de sant Vicenç, patró de la parròquia, representat com a diaca amb la palma del martiri i la graella.

Als relleus laterals s'hi narren diferents episodis del seu martiri, quan fou condemnat i mort per defensar la fe cristiana.

SABIES QUE...

Sant Vicenç va ser un diaca cristià del segle IV que morí màrtir a València l'any 304. Des de l'edat mitjana és el patró de la nostra parròquia i el seu culte està molt arrelat a Castellbisbal.

La predal·la del retaule

La predal·la és la part inferior del retaule i s'hi representen escenes del martiri de **sant Vicenç**.

Aquests relleus narren els diferents suplicis que va patir fins a donar la vida per la seva fe, convertint-se en un testimoni valent de Crist.

SABIES QUE...

Les escenes del martiri de sant Vicenç ens ajuden a conèixer com, des de molt antic, la fe cristiana va arrelar amb força al nostre territori. Castellbisbal conserva, en el seu patró, una part important de la seva història i de la seva identitat.

El sagrari del retaule

El sagrari és situat al centre de la predal·la, sota la imatge de **sant Vicenç**.

Al seu interior es conserva el Santíssim Sagrament, centre de la vida litúrgica i espiritual de la parròquia.

SABIES QUE...

El sagrari i el manifestador originals es van instal·lar el 1952 amb motiu del XXXV Congrés Eucarístic Nacional celebrat a Barcelona. Des d'aleshores, són el centre de l'adoració i de la presència real de Crist a la nostra parròquia.

El presbiteri després de 1936

- La destrucció del retaule va deixar el presbiteri completament despul·lat. Durant els primers anys es va instal·lar un altar provisional que permeté reprendre les celebracions litúrgiques mentre la parròquia iniciava el llarg camí de reconstrucció.
- "Queda només la fàbrica de l'església amb les parets nues i les ferides als llocs on eren els altars."
- Mn. Joan Cot

El primer altar provisional

- Després de la destrucció del retaule major, la parròquia va instal·lar un altar provisional que permeté reprendre les celebracions litúrgiques. Tot i la senzillesa del conjunt, aquest espai simbolitza la voluntat de la comunitat de continuar la vida parroquial enmig d'un temple profundament transformat.
- **Sabies que...**
 - Durant els primers anys de la postguerra, el presbiteri va romandre sense el seu gran retaule renaixentista. Les noves instal·lacions responien a la necessitat de restablir el culte mentre s'iniciava la recuperació de l'església.

La recuperació del presbiteri

Amb el pas dels anys, la parròquia va anar recuperant progressivament la dignitat artística i litúrgica del presbiteri. La instal·lació d'una nova fornícula amb la imatge de **Sant Vicenç**, patró de la parròquia, simbolitzava aquest procés de reconstrucció després de la pèrdua del retaule major.

Sabies que...

Aquesta imatge correspon a una etapa de transició. El gran retaule renaixentista ja havia desaparegut, però la comunitat continuava embellint el presbiteri mentre esperava una configuració definitiva.

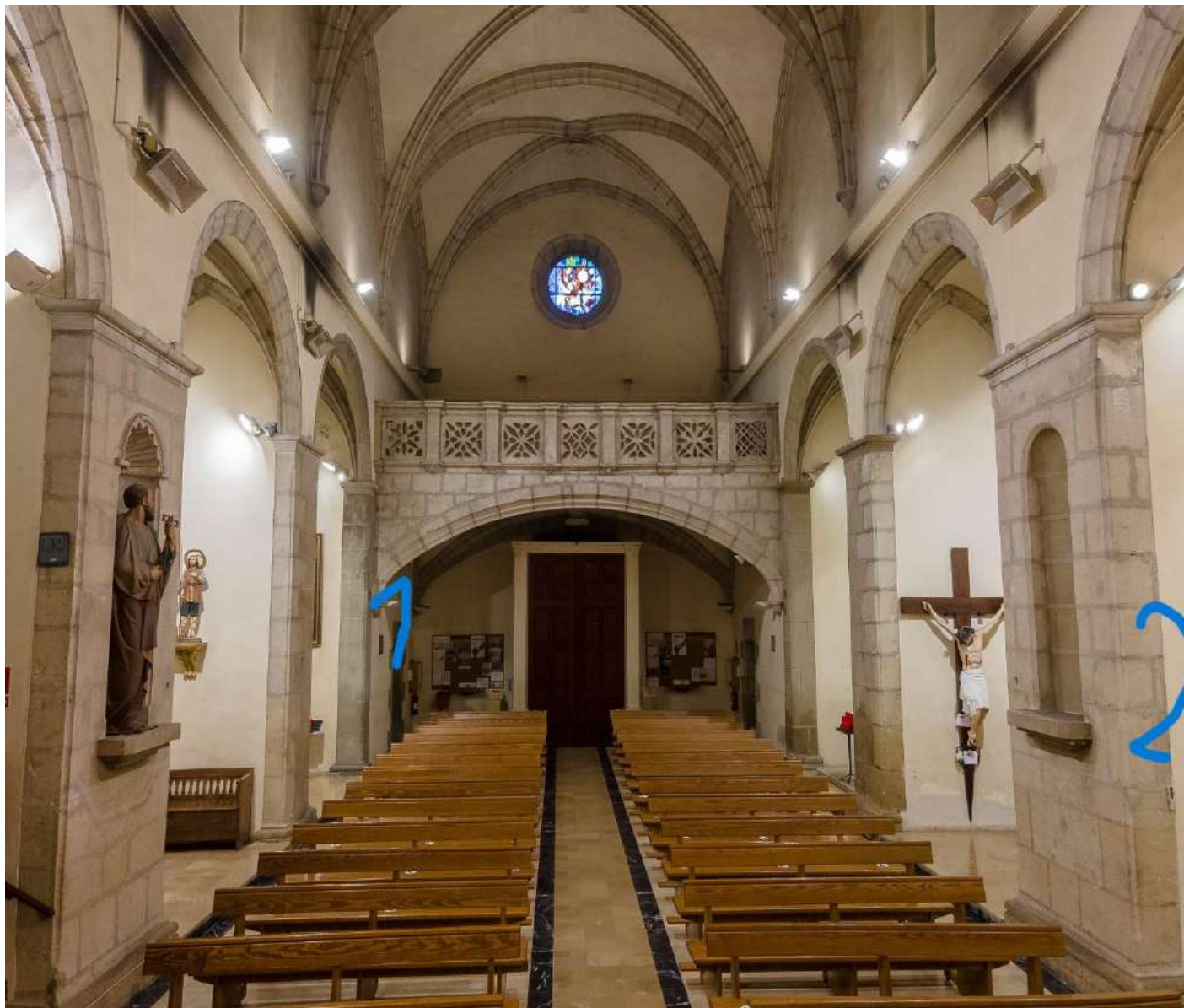
El presbiteri avui

El gran retaule ja no hi és, però el presbiteri conserva la seva arquitectura gòtica. Les peces salvades ens ajuden a mantenir viva la memòria d'una de les obres més importants del patrimoni de la parròquia.

El baptisteri canvia d'emplaçament

Originalment, el baptisteri es trobava a l'entrada de l'església, al costat dret (1). Amb la remodelació del temple es va traslladar al costat esquerre del presbiteri (2), on disposa d'un espai més ampli i adequat per a la celebració del baptisme.

L'antic baptisteri

- El baptisteri estava tancat amb una reixa i ocupava una petita capella a tocar de l'entrada. Durant molts anys va ser el lloc on els infants de la parròquia rebien el sagrament del baptisme.

El baptisteri actual

- Dissenyat per **Xavier Martos** i **Mila Cristòbal**, el nou baptisteri combina pedra, fusta, ceràmica i aigua per expressar el significat del baptisme: el naixement a una vida nova en Crist.

El simbolisme del baptisteri

El baptisteri representa el naixement a la vida cristiana. Cada element del conjunt baptismal expressa el significat profund del baptisme cristià.

L'aigua

És el símbol de la vida nova, de la purificació i del renaixement en Crist.

El riu Jordà

Evoca el lloc on Jesús va ser batejat per sant Joan Baptista, iniciant la seva vida pública.

El baptisme de Jesús

El relleu central representa aquest moment fonamental de l'Evangeli, model de tot baptisme cristià.

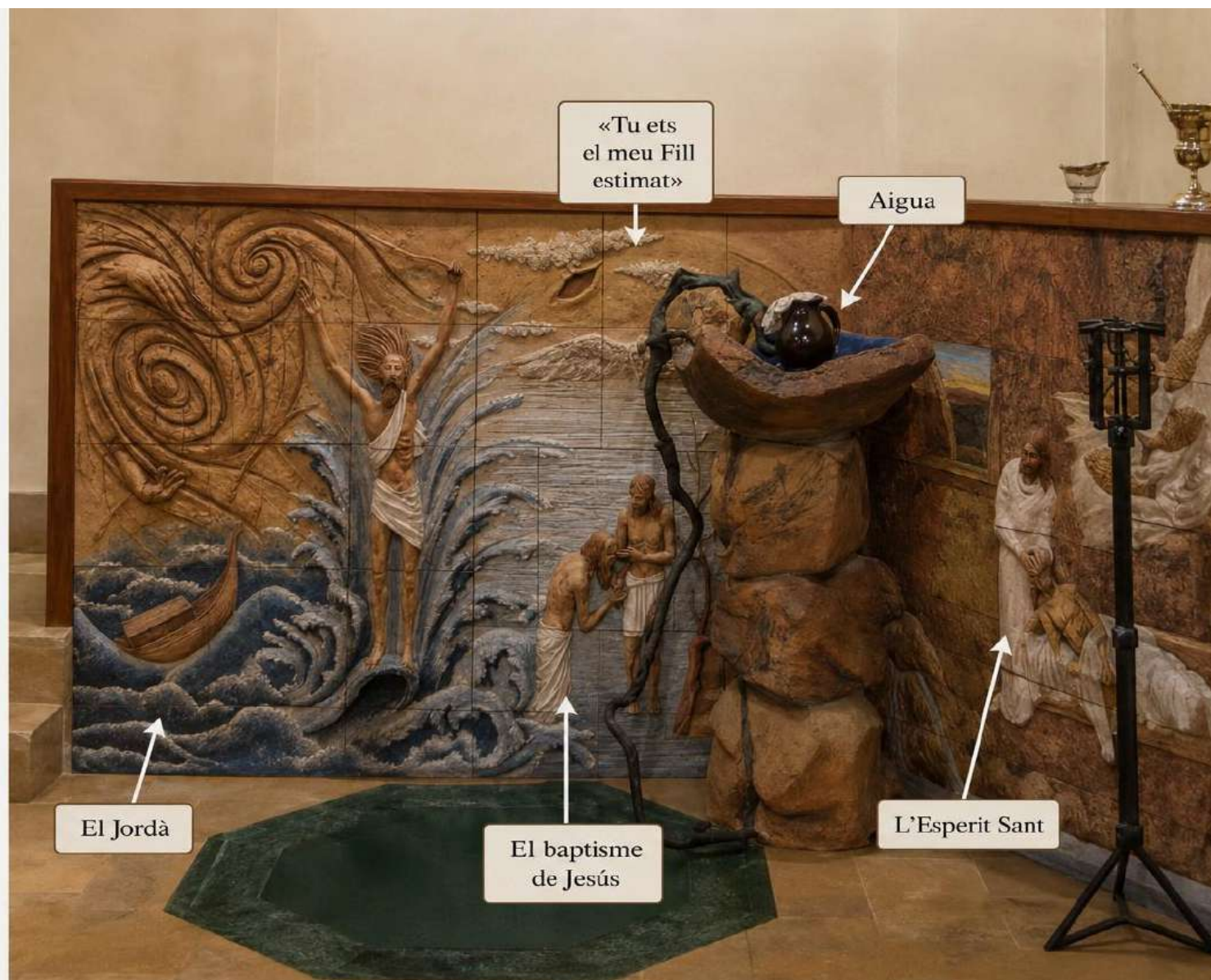
L'Esperit Sant

La seva presència manifesta que Déu acompanya i transforma la persona batejada.

«Tu ets el meu Fill estimat»

Les paraules que apareixen sobre el baptisteri recorden la veu del Pare en el baptisme de Jesús i expressen també el missatge que rep cada batejat: Déu l'acull com a fill estimat.

Els vitralls del presbiteri

Els dos vitralls del presbiteri representen **sant Esteve** i **sant Llorenç**, dos diaques que van donar la vida per la fe cristiana.

Dissenyats per **Rafael Solanich** i realitzats pel taller **Vitralls Bonet**, uneixen el llenguatge contemporani del vitrall amb la tradició iconogràfica de l'Església.

Cada figura sosté l'Evangelí i conserva els atributs propis del seu martiri.

Sant Llorenç

Sant Esteve

Els vitralls de la nau

Disseny: **Joan Vila-Grau** ·

Execució: **Vitralls Bonet**

Els dos vitralls centrals de la nau representen àngels. El seu estil abstracte i la riquesa cromàtica converteixen la llum en un símbol de la presència de Déu al cor de l'església.

El vitrall del Santíssim

Aquest vitrall no representa cap personatge concret, sinó el misteri de l'Eucaristia mitjançant un llenguatge simbòlic.

Hi destaquen:

- 🕊 el colom de l'Esperit Sant,
- 🍷 el calze eucarístic,
- 🌾 les formes que evocuen el pa i el blat,
- 💡 la llum, símbol de la presència de Crist.

• **Els vitralls figuratius del presbiteri presenten els sants diaques; el vitrall del Santíssim abandona la representació humana i parla només amb símbols, convidant al recolliment i a la pregària.**

Disseny: **Joan Vila-Grau** (2000). Execució: **Vitralls Bonet** (Barcelona).

El rosetó del cor

El rosetó presideix l'entrada principal de l'església i forma part del conjunt de vitralls contemporanis de la parròquia.

Disseny: Joan Vila-Grau

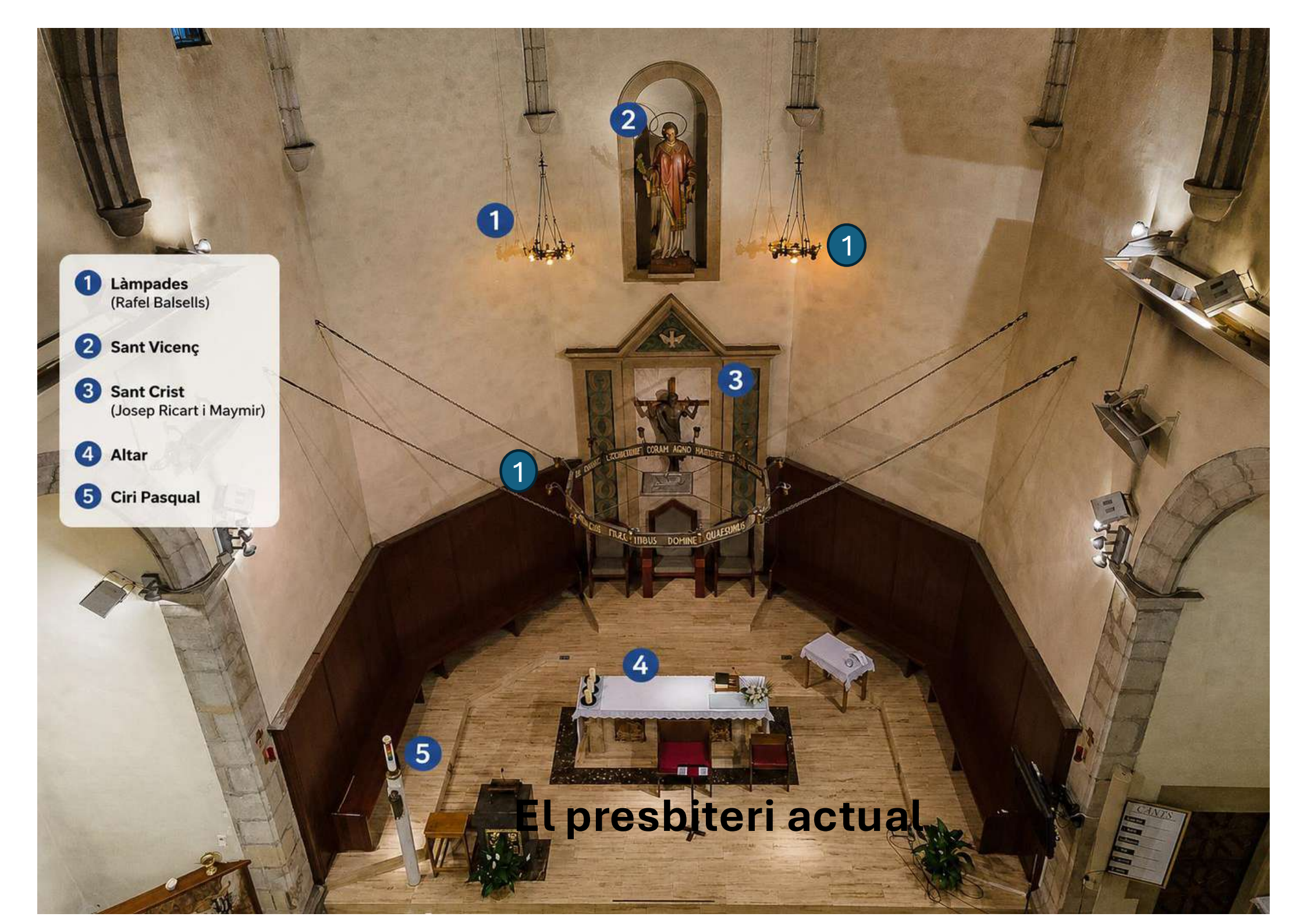
Execució: J.H. Bonet – Vitralls Bonet (Barcelona)

Realitzat l'any **1998**, commemora els **400 anys (1598–1998)**. La seva composició abstracta, plena de llum i color, simbolitza la **presència de l'Esperit Sant**, la llum de Crist i l'eternitat de Déu.

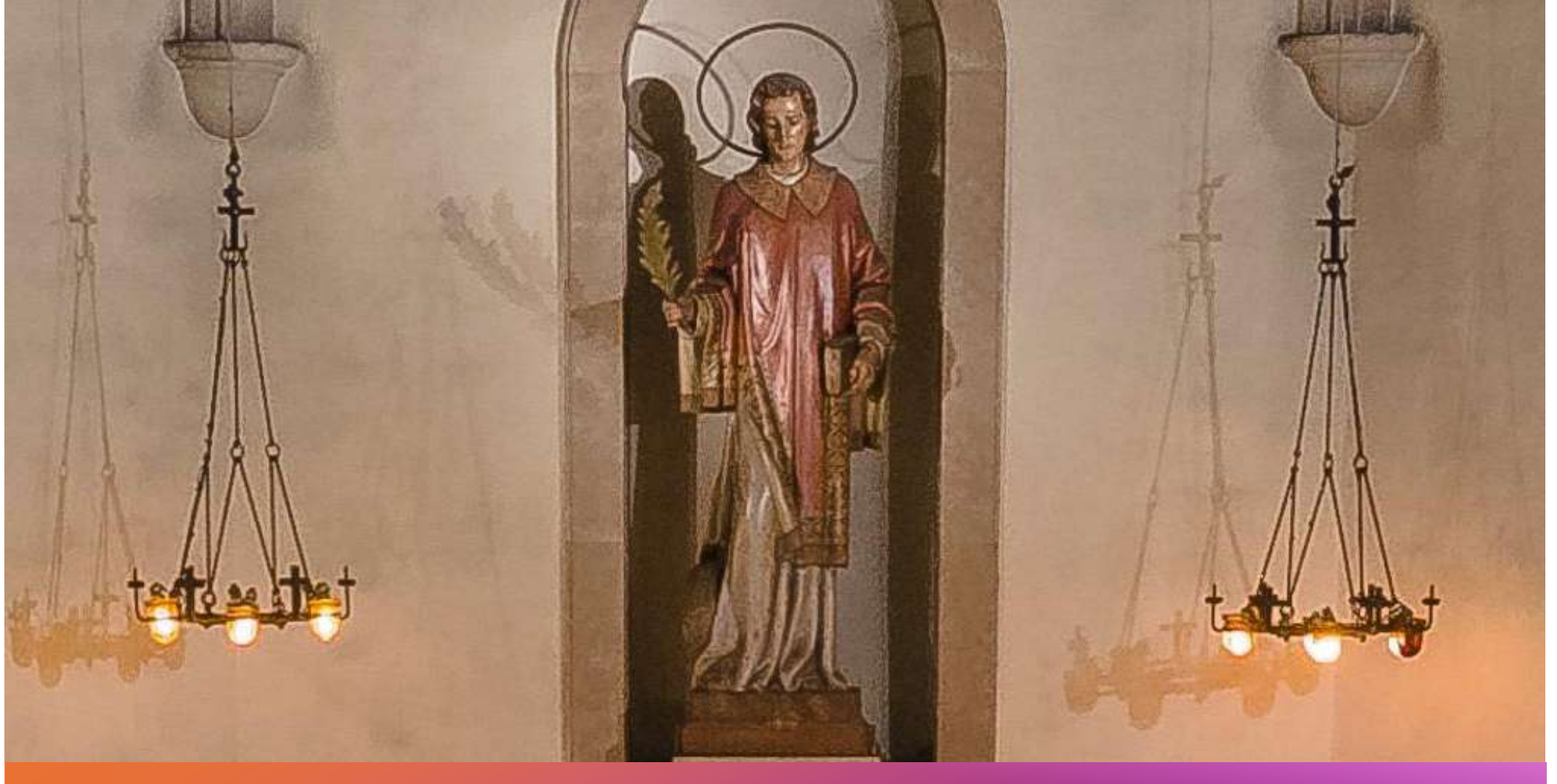
Sabies que...

La forma circular del rosetó representa la **perfecció i l'eternitat**, mentre que la llum que travessa el vitrall recorda que **Crist és la llum del món**.

-
- 1** Làmpades
(Rafel Balsells)
 - 2** Sant Vicenç
 - 3** Sant Crist
(Josep Ricart i Maymir)
 - 4** Altar
 - 5** Ciri Pasqual

El presbiteri actual

Les dues làmpades laterals formen part del conjunt d'il·luminació que es va instal·lar a l'església durant els anys seixanta.

Van ser **forjades per Rafel Balsells Pidelaserra**, mestre ferrer de Castellbisbal, seguint un **disseny de l'arquitecte Solanich**. Són un magnífic exemple de la col·laboració entre artesania i arquitectura.

La seva estructura de ferro forjat, lleugera però elegant, s'integra amb discreció dins l'espai gòtic i aporta una llum càlida que emmarca el presbiteri i resalta la figura de **Sant Vicenç**.

Autoria

Forja: Rafel Balsells Pidelaserra (anys 60)

Disseny: arquitecte Solanich

**Le làmpada del
presbiteri**

Autor

Rafel Balsells

Pidelaserra

Disseny

Arquitecte Solanich

Data

Anys 60

Sant Vicenç, patró de la parròquia

La imatge de **Sant Vicenç**, diaca i màrtir, presideix el presbiteri des del seu nínxol central.

Sant Vicenç va morir màrtir a València l'any **304**, durant la persecució de l'emperador Dioclecià. La **palma** que sosté simbolitza el seu martiri, mentre que el **llibre** recorda el seu ministeri com a diaca i anunciador de l'Evangelí.

Des de fa segles és el **patró de Castellbisbal**, i la parròquia li és dedicada des de l'edat mitjana. La seva festa se celebra cada **22 de gener**.

Sant Vicenç

Patró de la parròquia

Diaca i màrtir (†304)

Palma del martiri i llibre de l'Evangelí

El Sant Crist

Al centre del presbiteri hi trobem la imatge del **Sant Crist**, obra de l'escultor **Josep Ricart i Maymir**.

L'artista no representa Jesús en el moment del sofriment, sinó **el Crist vencedor de la mort**. Amb els braços oberts i el cos serè, la imatge transmet esperança, acolliment i vida nova.

La creu és el signe del sacrifici, però també de la Resurrecció. El Crist sembla sortir-ne per recordar-nos que la mort no té l'última paraula.

Què ens diu aquest Sant Crist?

Ens acull amb els braços oberts.

Ens convida a confiar en Déu.

Ens recorda que l'amor és més fort que la mort.

Presideix l'altar com a signe de la Pasqua de Crist.

Sant Crist del presbiteri
Escultor: Josep Ricart i Maymir

El frontal de l'altar

El frontal de l'altar presenta tres elements que resumeixen el misteri de la salvació. A l'esquerra, **el sacrifici d'Isaac** anuncia l'entrega de Crist. Al centre, **la creu** recorda el sacrifici de Jesús fet present en cada Eucaristia. A la dreta, **l'àngel alimentant el profeta Elies** simbolitza el pa que dona força per continuar el camí de la fe.

L'ambó: la taula de la Paraula

L'ambó és el lloc des d'on es proclamen les lectures bíbliques i l'Evangelí durant la celebració. Si l'altar és la taula de l'Eucaristia, l'ambó és la taula de la Paraula de Déu. Des d'aquí Déu continua parlant avui a la seva comunitat.

Des de l'ambó només es proclamen les lectures de la Bíblia, el salm responsorial i l'Evangelí, així com l'homília i la pregària dels fidels quan escau.

El ciri pasqual

El **ciri pasqual** és el símbol de **Crist ressuscitat**, la llum que venç les tenebres i dona esperança al món.

S'encén per primera vegada durant la **Vetlla Pasqual**, la nit més important de l'any litúrgic, i presideix totes les celebracions pasquals.

També és present en els **baptismes** i en les **exèquies**, recordant que la vida cristiana comença i acaba sota la llum de Crist.

Aquest ciri, beneït l'any **2021**, està decorat amb un motiu inspirat en els vitralls de la parròquia, unint així el simbolisme de la llum amb l'art del temple.

El ciri pasqual

- ✚ Crist ressuscitat
- 🕯️ Llum del món
- 💧 Present en el baptisme
- ✚ Present en les exèquies

La capella del Santíssim

Espai dedicat a la pregària i a l'adoració eucarística.

Al centre hi ha el **sagrari**, que conserva el Santíssim Sagrament, presència viva de Crist en l'Església.

És un lloc de silenci, contemplació i trobada amb Déu.

«La capella és oberta a tota l'església. Des de la nau principal ja podem veure el sagrari, recordant que Crist és present al cor de la parròquia i de la vida de la comunitat.»

El Sagrat Cor de Jesús

Reproducció d'un model de **Josep Llimona**.

Imatge de pasta policromada.

Símbol de l'amor misericordiós de Crist.

Convida a la confiança, al perdó i a l'esperança.

El rostre de Crist

Àngel que sosté el **vel de la Verònica**. Recorda la Passió i el sacrifici de Jesús. Convida a entrar al Santíssim amb esperit de pregària.

Les pintures de Miquel Carbonell

Les dues teles són obra del pintor Miquel Carbonell i Selva (Molins de Rei, 1854 – Barcelona, 1896).

Van ser pintades l'any 1879.

Representen dos moments centrals de la vida de Jesús:

La Santa Cena, institució de l'Eucaristia.

- El rentament dels peus, exemple suprem d'humilitat i servei.

Aquestes obres uneixen l'Eucaristia amb el manament de l'amor fratern.

Les imatges laterals

Mare de Déu dels Dolors

Imatge de pasta policromada.

Adquirida a Can Rius (Barcelona).

Símbol de consol, esperança i fidelitat.

Dues advocacions molt estimades pels feligresos que expressen la fe senzilla del poble: Maria, model de confiança, i Sant Isidre, exemple de treball i vida cristiana.

Sant Isidre Llaurador

Patró dels pagesos.

Protector del treball del camp.

Recorda la tradició agrícola de Castellbisbal.

El cor espiritual de la parròquia

El sagrari conserva el Santíssim Sagrament, presència permanent de Crist entre nosaltres.

Aquí culmina el recorregut de la fe: del Baptisme a l'Eucaristia, de la celebració a l'adoració.

«El sagrari és el cor viu de la parròquia. Aquí Crist espera, en silenci, tots els qui el volen trobar.»

Sant Pere Apòstol

Sant Pere, identificable per les claus que porta a la mà, és el primer dels apòstols i símbol de la unitat de l'Església. Jesús li confià la missió de ser la roca sobre la qual edificaria la seva Església.

La imatge té una història singular. Abans de presidir aquesta fornícula de la parròquia, formava part del **grup escultòric del Sant Sopar** que decorava el menjador de la comunitat del **Monestir de Montserrat**. Quan el refectori fou remodelat, els monjos la regalaren a la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.

Abans de la Guerra Civil, **en aquesta mateixa fornícula hi havia una petita imatge de Santa Llúcia**. Després de la reconstrucció de la parròquia, Mossèn Joan Cot hi col·locà la imatge de Sant Pere procedent de Montserrat.

Un petit museu de la devoció popular

La penúltima capella del costat de l'Epístola conserva un conjunt singular de cinc imatges que representen diverses advocacions molt arrelades a la història religiosa de Castellbisbal. Actualment hi trobem **Sant Jordi**, presidint el conjunt sota un baldaquí, acompanyat per **Sant Galderic**, **Santa Eulàlia**, **Sant Antoni Abat** i la **Mare de Déu del Carme**.

Aquesta capella ha experimentat diverses transformacions al llarg del temps. Abans de la Guerra Civil estava dedicada a **Sant Isidre** i era presidida per aquest sant, amb les imatges de **Sant Antoni Abat** i **Santa Llúcia**. Després de la destrucció del patrimoni parroquial l'any 1936, el seu contingut es va anar reconstruint progressivament amb noves imatges i donatius.

El conjunt actual reflecteix la recuperació del patrimoni religiós de la parròquia després de la guerra i conserva la memòria de diverses devocions tradicionals del poble, reunides en un mateix espai de pregària i veneració.

Mare de Déu del Carme

La imatge representa Maria amb l'Infant Jesús mostrant l'**escapulari del Carme**, símbol de la seva protecció maternal. Aquesta advocació, molt arrelada a Catalunya, és una de les més populars de la tradició cristiana i celebra la seva festa el **16 de juliol**.

Sant Galderic

- Sant Galderic és el **patró tradicional dels pagesos catalans**, abans que aquesta devoció fos substituïda en molts indrets per la de Sant Isidre. Se'l representa amb una **forca**, unes **espigues de blat** i els atributs del treball del camp, símbols de la fertilitat i de la collita.
- La seva presència en aquest altar recorda els profunds lligams de Castellbisbal amb el món agrícola i la devoció que durant segles li professaren els seus habitants.

Sant Jordi

Sant Jordi, patró de Catalunya, simbolitza la **victòria del bé sobre el mal**. La seva imatge el representa a cavall, travessant el drac amb la llança, mentre allibera la princesa, una escena inspirada en la llegenda que ha esdevingut un dels grans símbols del país.

La seva presència en aquest altar recorda la fe, el coratge i les arrels cristianes de la tradició catalana.

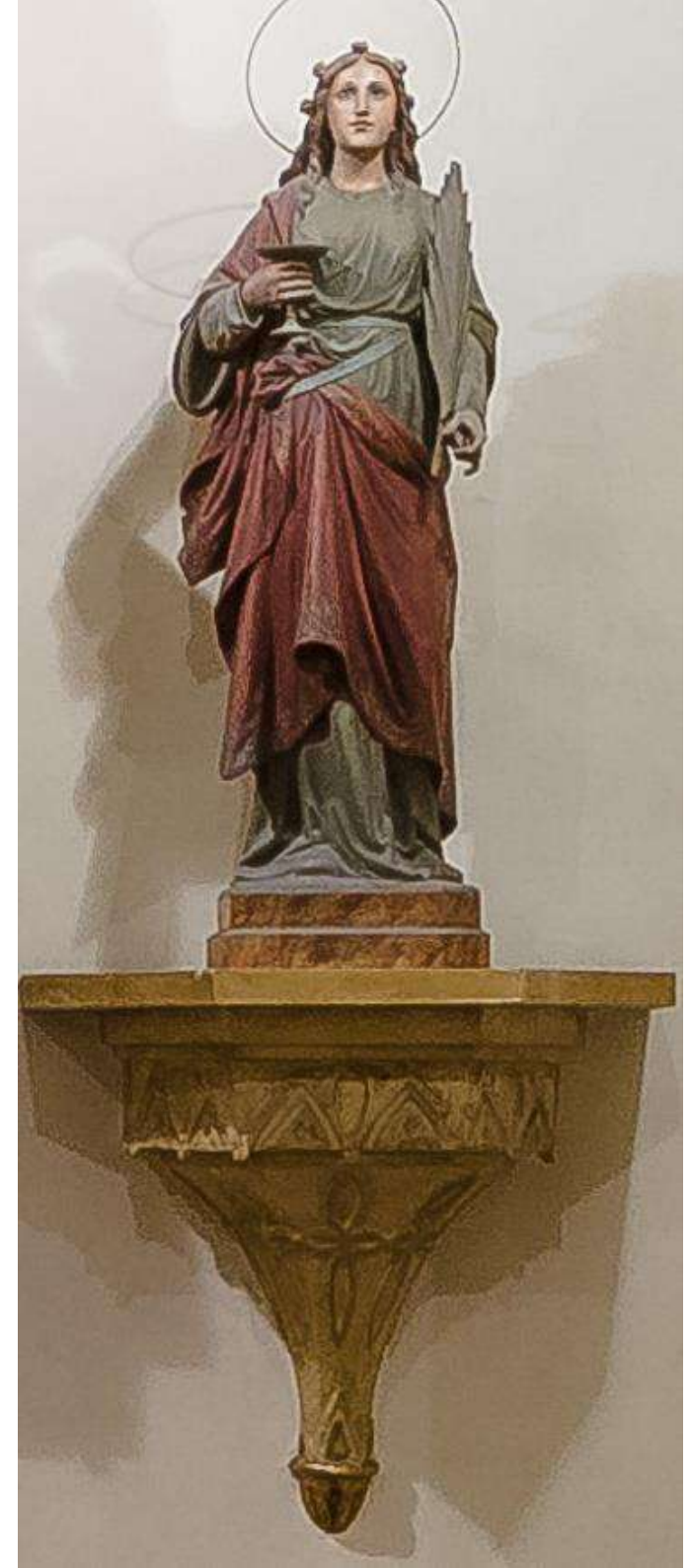
Sant Jordi, patró de Catalunya i vencedor del drac.

Santa Llúcia

Santa Llúcia, patrona de la vista i de les modistes, és una de les santes de més devoció popular a Castellbisbal. La imatge actual fou adquirida gràcies als donatius de les modistes del poble, i cada 13 de desembre molts fidels continuen oferint-hi ciris en honor seu.

Santa Llúcia, patrona de la vista i de les modistes.

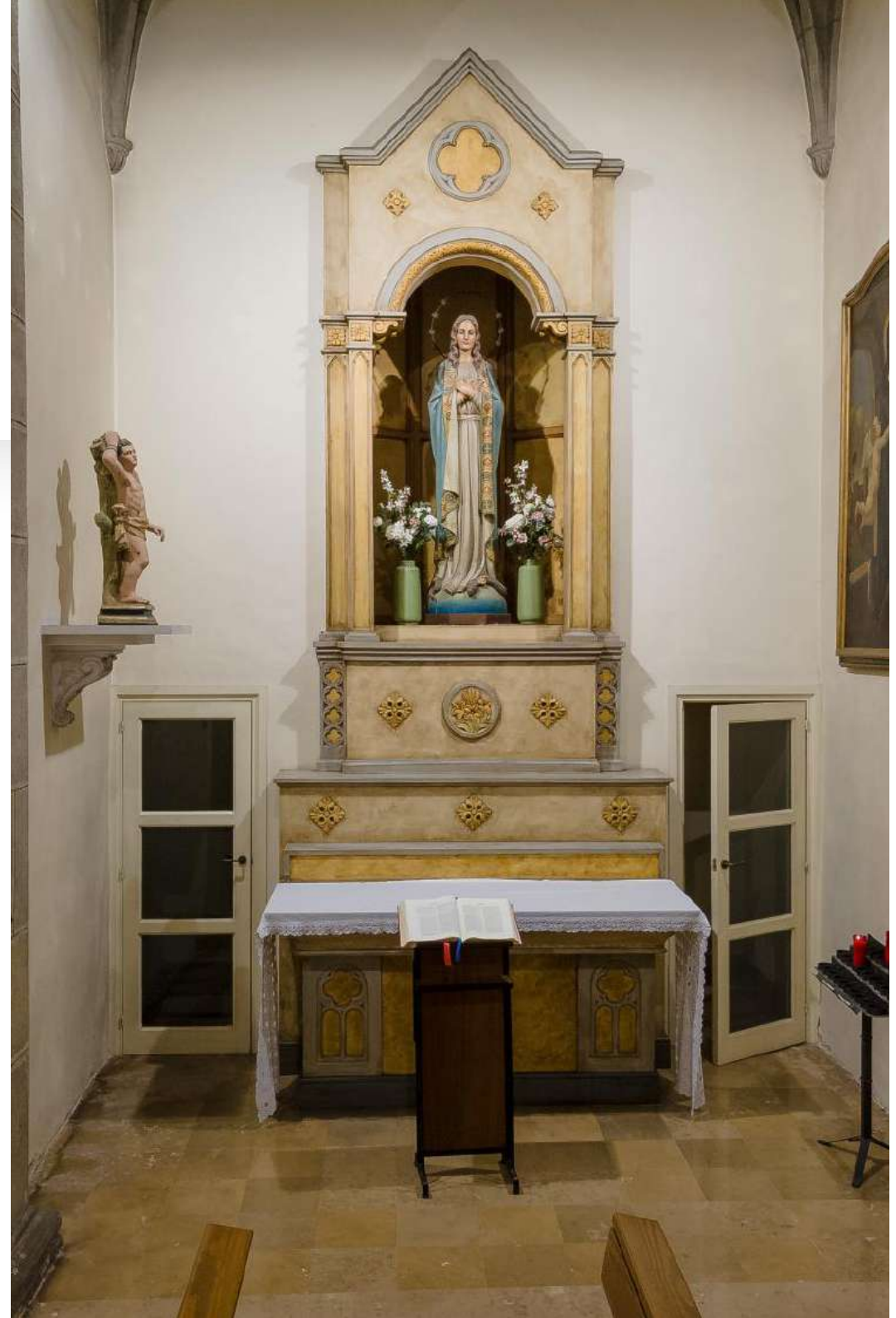
Sant Antoni Abat

Patró dels animals, dels pagesos i dels carreters. La seva devoció a Castellbisbal és molt antiga. La imatge actual fou adquirida el segon any després de la Guerra Civil gràcies als donatius dels carreters i d'altres devots, tal com explica Mn. Josep Cot.

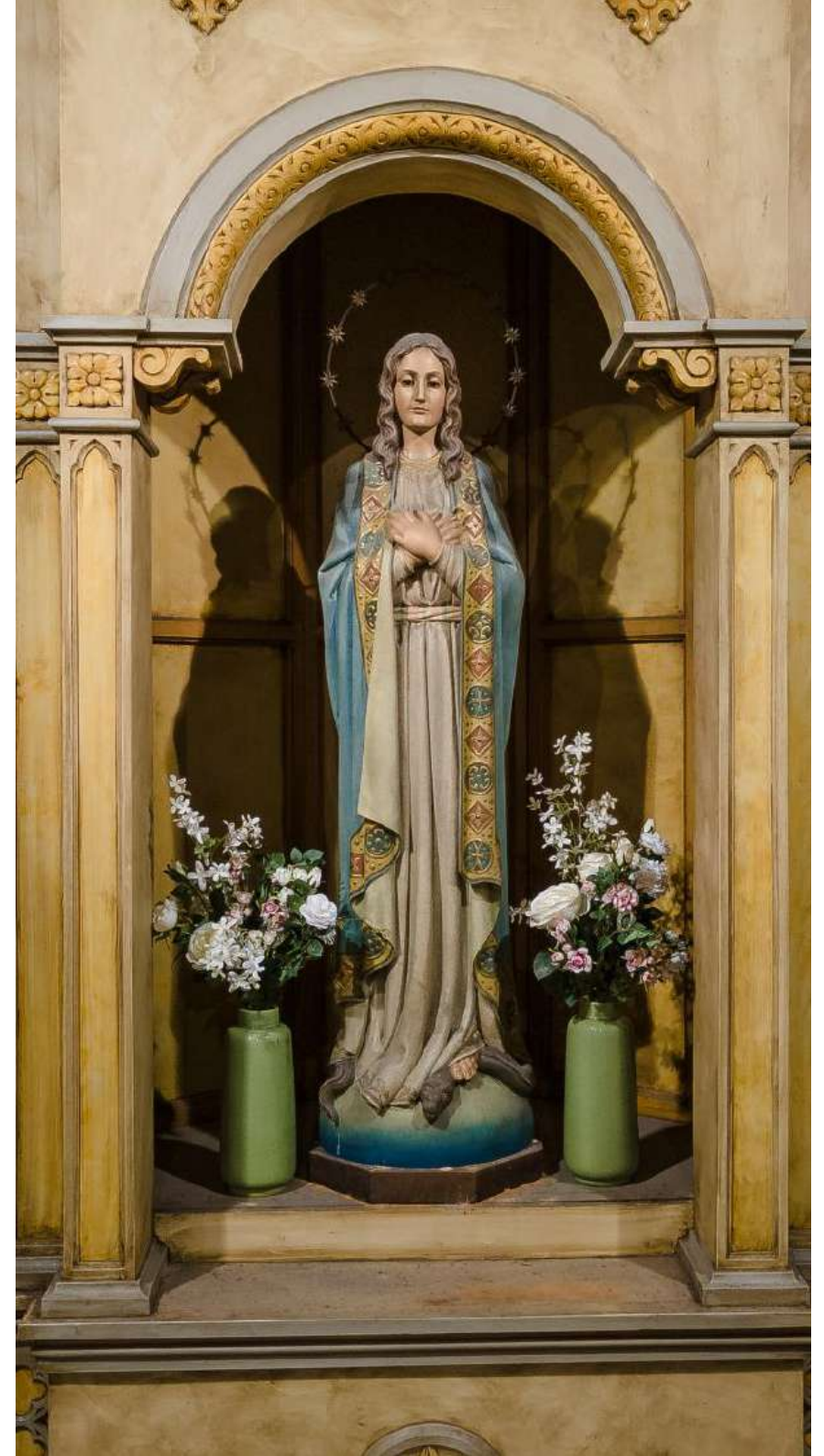
Capella de la Puríssima

Aquesta capella està dedicada a la Immaculada Concepció. L'actual altar fou construït després de la Guerra Civil, dins la reconstrucció del temple. Les dues portes laterals comuniquen amb el confessionari, espai destinat al sagrament de la reconciliació.

La Puríssima i les Filles de Maria

La imatge de la Puríssima, obra de l'escultor vigatà **Lluís Comas**, fou sufragada per **Teresa Carafí Nicolau**, presidenta de les Filles de Maria. Aquesta associació, refundada l'any **1894**, reunia les noies solteres de la parròquia, que veneraven aquí la Mare de Déu i lluïen la tradicional medalla amb cinta blava.

Sant Sebastià

Sant Sebastià és venerat com a **protector contra les epidèmies** i exemple de fermesa en la fe. La imatge actual és una de les poques escultures que es van salvar de la destrucció de l'any 1936 gràcies al ferrer **Rafel Balcells Carol**, conegut com «**Panela**», que la va amagar durant tota la Guerra Civil

Una de les imatges històriques conservades de la parròquia, salvada de la destrucció durant la Guerra Civil

«La fe d'un poble també es conserva gràcies al coratge de les persones que van saber protegir el seu patrimoni.»

Santa Rita

El quadre de **Santa Rita** prové de l'antiga **capella de Santa Rita de Can Pedrerol de Dalt**, una de les capelles més estimades del terme de Castellbisbal. En ser traslladat a la parròquia, s'ha conservat el record d'una devoció que es manté viva des del segle XVIII.

Santa Rita de Càssia és coneguda com la **patrona dels casos difícils i impossibles**, i continua essent avui una santa molt venerada pels fidels.

Fonts documentals i agraïments

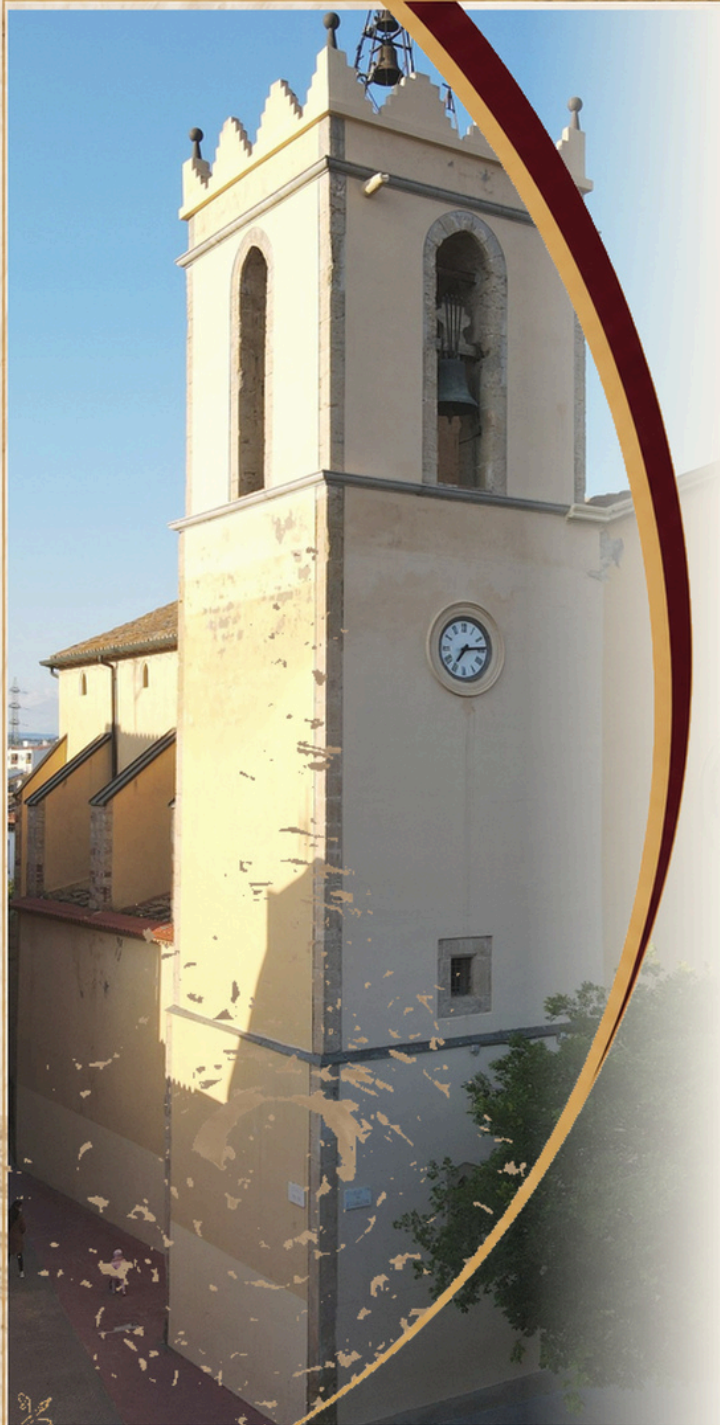
- Aquesta presentació s'ha elaborat a partir de la consulta de diverses fonts històriques, documentals i gràfiques, així com del treball de nombroses persones que han contribuït a conservar la memòria de la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.
- **Fonts consultades**
- *Notes històriques de la Parròquia de Castellbisbal*, d'**Albert Ruiz i Elias**.
- Apunts i documentació històrica sobre la parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal.
- Treball de recerca elaborat per **Pilar Roure Juni** amb motiu dels **400 anys de la parròquia**.
- Estudi "**Retaule barroc de Castellbisbal – Sant Vicenç Màrtir / Sant Vicenç Vinater**", de **Maria Cascales i Triginé**.
- Informació facilitada pel **Museu de Terrassa**, on es conserven diverses peces del retaule barroc.
- Documentació parroquial, publicacions locals i fonts històriques diverses.

Agraïments

Volem expressar el nostre agraïment a totes les persones que, amb els seus estudis, fotografies, restauracions i testimonis, han fet possible conservar aquest patrimoni.

Un agraïment especial a:

Mn. Miquel Àngel Jiménez Colàs, diaca de la parròquia. **Albert Ruiz i Elias**, investigador de la història local. **Pilar Roure Juni**, pels seus treballs de recerca. **Maria Cascales i Triginé**, pel seu estudi sobre el retaule barroc. Els artistes i restauradors que han intervingut en la renovació del temple: **Xavier Martos, Josep Ricart i Maymir, Joan Vila-Grau, Rafael Solanich i Bàlius, Miquel Carbonell i Selva**, els **Tallers Bonet** (vitalls) i la **família Balsells**, autora de diversos treballs de forja. **Pere Pasteller**, i **Anton Duran** per les fotografies històriques de la parròquia.

Aquest llibre proposa una visita guiada per
l'església parroquial de Sant Vicenç de Castellbisbal,
des de l'**entrada** fins al **presbiteri**.

A través de **fotografies** i **explicacions** clares,
el lector descobreix la **història del temple**,
els seus **espais principals**, els **altars**, les **imatges**
i els **detalls artístics** que sovint passen desapercebuts.

Una invitació a contemplar i valorar
un **patrimoni viu** de la comunitat.

Parròquia de Sant Vicenç de Castellbisbal

